

PRENUMERATA MIESIĘCZNA . 440 H
Z dostawą w miesiąc lub
przesyłką pocztową . . . 500 H
Za granicą . . . . . 650 H
REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Lwów, ul. Sokoła 4.
Telef. Red. 15. — Telef. Adm. 291.

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERU
POJEDYNCZEGO
20 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano.

Nr. 6376.

Lwów, sobota 6. maja 1922.

Rok XIII

Rozstrzygające godziny w Genui. Rozmowa Skirmunta z L. Georg'em o granicach wsch. Wezwanie wojewodów i starostów do walki z drożyzną.

Min. Skirmunt rozmawiał z L. Georgem o granicach wschodnich Polski.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. maja.

(m) Według nadeszłych z Genui wiadomości na obiedzie wydanym przez ministra Skirmunta L. George był w doskonałym humorze i rozmawiał wiele ze Skirmuntem za pośrednictwem Jasparsa, który im służył za tłumacza. Skirmunt wskazywał na potrzebę uregulowania wschodniej granicy polskiej, na co L. George odpowiedział, że pojmuje to doskonale i uczyni wszystko w tej sprawie co tylko będzie leżeć w jego mocy.

Skirmunt zaznaczył, że w opinii narodu polskiego o żadnych ustępstwach terytoryalnych mowy być nie może. W sprawie powyższej Skir-

munt ma odbyć dłuższą konferencję z L. Georg'em. Nie jest rzeczą wykluczoną, że sprawa naszych granic wschodnich będzie załatwioną na najbliższym posiedzeniu Rady Najwyższej. Dotąd jednak nie ustalono kiedy i gdzie Rada ta odbędzie swe posiedzenie. Zależy to od narad, jakie toczy obecnie Barthou z p. Poincare. W każdym razie L. George nalega na to, aby Rada Najwyższa zebrała się przed końcem konferencji genueńskiej. Dla ściślejszego kontaktu z delegacją francuską, Skirmunt zawezwał do Genui posła Zamoyskiego, który już tam przybył.

testuje jak najenergiczniej przeciwko pogwałceniu granicy polskiej przez armię sowiecką, oraz żąda natychmiastowego uwożenia wyżej wymienionych obywateli polskich i jak najsurowszego ukarania winnych. Poselstwo Rzeczypospolitej polskiej oczekuje od komisaryatu dla spraw zagranicznych odpowiedzi w tej sprawie w dniach najbliższych.

GOŚC Z BELGII W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. maja

(m) Bawi tu p. Edward Huismans, syn byłego ministra w gabinecie belgijskim znany prawnik i publicysta, który wiele pisywał o sprawach polskich. Do Warszawy przybył p. Huismans po wizycie Skirmunta w Brukseli, aby osobiście zapoznać się ze społeczeństwem polskim i tutejszymi warunkami politycznymi i ekonomicznymi. — P. Huismans konferował z szeregiem osobistości. Opuszczając Warszawę dał wyraz najlepszemu wrażeniu jakie wywozi z Polski.

GROŻNE POWSTANIE W IRLANDYI.

Dublin, 4. maja.

(PAT.) Koszary żandarmeryi zajęte przez powstańców, zostały wystrzelone w powietrze. Wskutek eksplozji powstał pożar, który zniszczył wiele sąsiednich zabudowań. W północnej części hrabstwa London-derby powstańcy podpaliли również szereg budynków. Irlandzkie wojska rządowe wykonały atak i z powrotem odebrały zamek Ilkneey.

Londyn, 4. maja.

(PAT.) W potyczce pod Kilkenny między powstańcami a wojskiem rządowym było 19 zabitych po stronie powstańców 100 zaś wzięto do niewoli.

Kwestya jaworzyńska ma być rozstrzygnięta do 6 sierpnia b. r.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. maja.

(m) Tutejsze koła polityczne otrzymały wiadomość, że Rada ambasadorów przedłużyła do

dnia 6. sierpnia br. termin rozstrzygnięcia kwestyi jaworzyńskiej, w drodze bezpośrednich rokowań polsko-czeskich.

Porwanie dwóch obywateli polskich przez posterunek sowiecki.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. maja.

(m) Poselstwo polskie w Moskwie złożyło w komisaryacie ludowym dla spraw zagranicznych następującą notę werbalną: Dnia 23. marca br. posterunek czerwonej armii z komisarzem R. F. F. S. R. przekradłszy się przez granicę koto miasteczka Rakowca w powiecie stołpeckim porwał przemocą i zabrał ze sobą na terytorium RFFSR. obywateli polskich wachmistrza Rymskiego i mie-

do wiadomości komisaryatu ludowego dla spraw zagranicznych, poselstwo Rzeczypospolitej pro-

Ostre ś odki prz ciw niepłaćącym daninę.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. maja.

(m) Dnia 5. bm. widać w życie ostrzejsze środki egzekucyjne przeciwko opieszalym płatnikom daniny.

Jaką odpowiedź dadzą bolszewicy.

Genua, 4. maja.

(PAT.) Delegaci rosyjscy oświadczają, że zasady ich odpowiedzi na memoriał są już ustalone, nie mogą jednak powiedzieć, kiedy ukończy się redakcja odpowiedzi.

Genua, 4. maja.

(PAT.) Wśród członków konferencji słychać, że Rosyanie wręczają swą odpowiedź najprawdopodobniej jutro lub pojutrze. Sądzą że Rosyanie uznają memoriał za podstawę do dalszych rokowań. Mówią także, że dele-

gacya włoska zaproponowała wczoraj wybranie bezzwłocznie komitetu,

któryby miał się zająć uznaniem rządu sowieckiego de jure.

Twierdzą nawet, że wybranie takiego komitetu jest rzeczą postanowioną i że to będzie wkrótce oficjalnie ogłoszone, skoro tylko nadejdzie odpowiedź rosyjska. Pogłoska ta nie została narazie urzędowo potwierdzona.

Cziczeryn złoży wizytę kard. Gaspar'iemu.

Berlin, 4. maja.

(PAT.) Jak donoszą z Rzymu w kołach watykańskich przypuszczają, że w najbliższym czasie Cziczeryn złoży wizytę kardynałowi Gaspa-

riemu. Z kardynałem Gasparim Cziczeryn będzie konferował w sprawie dopuszczenia misji katolickiej w Rosyi.

3 Maja w Gdańsku.

Gdańsk, 4. maja.

(PAT.) Tutejsza Polonia obchodziła wczoraj uroczyste święto narodowe 3. Maja. O godzinie 11 przed południem odprawione zostało w kościele św. Józefa uroczyste nabożeństwo, na którym obecni byli: komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej p. Pluciński, wysoki komisarz Ligi Narodów gen. Haking, prezydent senatu gdańskiego dr. Sahn z gronem senatorów, prezydent rady portu Reymier z członkami rady portu, wszyscy konsulowie państw obcych w Gdańsku, urzędnicy wszystkich polskich urzędów w wolnym mieście Gdańsku, posłowie polscy do sejmu

gdańskiego oraz tłumy publiczności. Po nabożeństwie komisarz generalny Pluciński wygłosił do marynarzy krótkie przemówienie, poczem zebrani udali się do gmachu dyrekcji kolejowej, gdzie w wielkiej sali konferencyjnej odbyła się uroczysta akademie. Akademię zagał generalny komisarz Rzeczypospolitej p. Pluciński, przemawiając na temat konstytucji i wskazując na jej związek z obecną budową państwa polskiego. Wieczorem u komisarza Plucińskiego odbył się raut na którym byli obecni konsulowie państw obcych, oraz przedstawiciele świata dyplomatycznego, naukowego, oraz liczni przedstawiciele społeczeństwa.

Z obrad sejmowych.

Warszawa, 4. maja.

(PAT.) (Sprawozdanie z posiedzenia sejmowego z dnia 4. maja 1922).

Izba przystąpiła do dalszej rozprawy nad expose prezydenta ministrów i ministra skarbu.

P. Witos oświadcza, że nie było dotąd w Polsce rządu, któryby się cieszył tak wielką popularnością, jak obecny. Rząd ten jest wynikiem niemożności utworzenia rządu parlamentarnego. Lecz korzystnie swoje położenie rozumiał w ten sposób, że nie powinien w najważniejszych sprawach zajmować żadnego stanowiska i uchylać się od rozwiązywania trudności. W ten sposób wytworzyła się chwiejność, niezdecydowanie, brak myśli i kierunku. Mowca przechodzi następnie do omówienia sytuacji międzynarodowej, a w szczególności sytuacji wytworzonej w Genui. Nie podziela opinii tych, którzy się pocieszają, iż na razie zawarto w Rapallo tylko układ gospodarczy i że nie ma większego niebezpieczeństwa. Mowca sądzi, że po układzie gospodarczym krok jeden prowadzi do układu politycznego. W depeszach pomija się fakt, że Polska jest wzięta w żelazne klucze rosyjsko-niemieckiego sojuszu. Odważnie należy sobie powiedzieć, że niebezpieczeństwo istnieje i że wytworzone ono zostało siłą faktów. Trzeba było zbliżyć się do jednego z sąsiadów, by nie znaleźć się w takiej sytuacji, w jakiej się Polska znalazła. Mowca wytyka ministrowi Skirmuntowi jego stanowisko wobec Węgier i stanowisko w sprawie Jaworzyny, poczem przechodzi do omówienia polityki kresowej, nazywając ją złą i nie właściwą.

Przechodząc do budżetu i gospodarki ministra skarbu, mowca oświadcza, że obecny minister skarbu sęgnął i sięga jeszcze po pełnię władzy dyktatorskiej, nie tylko w zakresie swego resortu i dlatego czynić będzie stronnictwo mowcy mi-

nistra Michałskiego odpowiedzialnym nie tylko za jego resort, ale także za wielką część polityki państwa i gospodarki państwowej. Mowca zarzuca ministrowi skarbu, że patrzy nierealnie na życie. Z pewnością minister skarbu nie potrafił w krótkim czasie uczynić z Polski raj, lecz jego oszczędności stają się wielokrotnie przyczyną katastrofy, rodząc stosunki, doprowadzające do zniszczenia warsztatów pracy, a co za tem idzie, rodząc nędzę i zbrodnie.

P. Wojdaliński oświadcza, że dopiero teraz nasza polityka skarbowa i gospodarcza weszła na właściwe tory. Przez trzy lata borykało się nasze życie z tendencjami do socjalizowania we wszystkich ministerstwach i urzędach. Oszczędności wprowadzane przez ministra skarbu mają znaczenie moralne. Źródła zła nie należy szukać w rozrzutności, lecz w tem, że dochody są zbyt niskie.

P. ks. Adamski oświadcza, że stronnictwo jego nie bierze odpowiedzialności za rząd pozaparlamentarny i składa ją na stronnictwa, które uniemożliwiły utworzenie rządu parlamentarnego. Mowca podnosi zwiększenie się zaufania zagranicy do Polski jako dobrego płatnika i wyraża życzenie, aby także podniosło się zaufanie wewnątrz kraju. Dalej domaga się regularnego wypłacania poborów urzędnikom, pomocy dla rzemieślników i dostawców i regularnej wypłaty tymże.

P. Dubanowicz oświadcza, że przez zatwierdzenie uchwałą Izby woli ludności Wileńszczyzny, budowa fundamentów została ukończona, a teraz chodzi o wprowadzenie w życie konstytucji, a przede wszystkim o powołanie nowego Sejmu.

Na tem obrady odroczone do jutra, do godz. 3 po południu.

Polskie konieczności państwowe.

W jednym z ostatnich numerów „Zürcher Zeitung“ znajdujemy pod powyższym nagłówkiem artykuł, który jako wyjątkowo dość obiektywny głos opinii niemieckiej podajemy w osnowie:

Lwów, 5. maja.

Problem polski tkwi w dysproporcji między geograficznym rozmieszczeniem ludności polskiej a jej ekonomicznymi koniecznościami. Gospodarcza żywotność państwa polskiego domaga się dostępu do morza, do poznańskiego i pomorskiego korytarza między państwem niemieckiem a Prusami Wschodnimi, domaga się węgla górnośląskiego, który pasywny bilans handlowy zamieni na aktywny, domaga się wschodnio-galicjijskich źródeł nafty, które zabezpieczą Polskę pozycję na targu światowym, domaga się nareszcie i Wilna, z powodu jego bogactwa leśnego i doskonałego położenia we wschodnio-europejskim ruchu kolejowym.

Z centralnego ciała narodu polskiego cztery graniczne obszary dążą do rozszerzenia się ku północnemu zachodowi, południowemu zachodowi i północnemu wschodowi, bez tego rozszerzenia bowiem, polska gospodarka społeczna byłaby pasywna. Ekonomiczne siły żywotne są na peryferii państwa polskiego. Wszystkie cztery obszary graniczne są pod względem narodowym terenem spornym, ponieważ żaden z nich nie jest etnograficznie krajem czysto-polskim.

Ta typiczna właściwość państwa polskiego pociąga za sobą zewnętrzno i wewnętrzno polityczne, oraz ekonomiczne następstwa. Pod względem polityki zewnętrznej państwo polskie, z powodu ciągłych pretensji sąsiadów jest stale zaniepokojone, potrzebuje protektora, lub związku z państwami sąsiednimi, albo też dąży do ekspansji. Wewnętrznie jest państwem narodowościowym, obejmuje silne mniejszości, którym pełnych praw dać nie może, ponieważ zupełnie wystarczająca ochrona mniejszości ograniczyłaby polskie prawo rozporządzalności w gospodarczych obszarach granicznych. Ponieważ obszary te i objęte nimi zagłębie węglowe i naftowe muszą mieć ścisłą łączność z handlowym i politycznym centrum państwa, przeto organizacja komunikacyjna jest dla Polski pierwszorzędnej wagi. Kredyt wewnętrzny zależy od wypadków politycznych a w Polsce bardziej, niż w każdym innym kraju ocena gospodarki przez zagranicę pozostaje pod wpływem sytuacji politycznej. Z chwilą odpadnięcia od Polski jednego lub dwóch obszarów granicznych, za granicą natychmiast kwestya rozbioru Polski stałaby się aktualną. Historia rozbiorów Polski dowiodła, iż Polska jako małe państwo jest produktem kłopotliwym (?), jako wielkie mocarstwo zaś nie posiada pod względem militarnym i geograficznym dostatecznej ochrony.

Wiek dwudziesty rozstrzygnie kwestyę, czy Polska może istnieć jako mocarstwo środkowo europejskie; czy swoje gospodarcze tereny graniczne, które przy pomocy Francji uzyskała i w Galicyi wschodniej jeszcze uzyskała, oraz swoje środkowe położenie geograficzne potrafi wyzyskać tak, ażeby stanęła o własnych siłach i nie potrzebowała ochrony Francji.

Powyższe, stosunkowo obiektywne uznanie przez organ szwajcarski za polskie konieczności państwowe tego, co zwykle zagranica określa jako polskie tendencje aneksyjne, służyć może jako doskonała argumentacja za słusznością polskiej polityki okazującej hardą nieustępliwość na punkcie nierozzerwalności czterech obszarów granicznych od organizmów państwa polskiego.

Jak się odbywa wypłata podwyżek urzędniczych.

Lwów, 5 maja.

(p.) Smutną jest dziś dola urzędnika, jeszcze smutniejszą emeryta, bo jest już prawdą aż do znudzenia oklepana, że pobory ich nie mogą sprostać obecnym stosunkom drożyznianym.

A jednak na tym zasepionym horyzoncie nie brak jasnych błysków. Co miesiąc niemal jakiś telegram, jakiś komunikat urzędowy, obwieszcza to nowy dodatek drożyzniany, to podwyżkę mnożnika, to odzieżowe, świąteczne, jesienne, zimowe, wiosenne itd. Zwykle są te obwieszczenia tak sztucznie ustylizowane, że przeciętny śmiertelnik, nawet urzędnik państwowy, nigdy się z nich nie wyzna, wiele właściwie dostanie.

Ale to bynajmniej radości nie zmniejsza; może przeciwnie, bo wiadomo przecież, że nadzieja zwykle piękniejsza jest niż rzeczywistość.

Snuje się więc plany i projekty nieskończone, co to się z tymi pieniędzmi zrobi, co się za nie kupi, jaką dziurę załata...

Ale niestety bardziej jeszcze nieobliczalnym niżli wysokość podwyżki, jest termin, w którym ona wypłacona zostanie... To sprawia, że „do-

tknięty” podwyżką osobnik nie może nigdy zestawić swojego budżetu, ani nawet zrobić zamówienia, ni dotrzymać zobowiązania. Następstwem zaś dalszem, że już i tak zdyskredytowany stan urzędniczy, traci do rzeszty kredyt i zaufanie u swoich dostawców, czy wierzycieli (jeśli ich jeszcze zdołał znaleźć)...

Tak samo jest z ostatnimi dodatkami. Emeryci, ci najbiedniejsi z paryasów, nie dostali jeszcze, nie tylko ostatniego majowego dodatku, ale nawet nie wypłacono im dotychczas dodatku świątecznego...

Urzednicy zaś w czynnej służbie dostali z owego 60-procentowego dodatku majowego tylko część, z obietnicą, że „reszta”, niewiadomo jaka, będzie wypłaconą później, niewiadomo kiedy...

Czas najwyższy, by Sejm zamiast jałowych, przeważnie partyjnym poddyktowanych dyskusji, zajął się wreszcie uregulowaniem poborów urzędniczych, oraz wglądął w sposób, w jaki została praktycznie przeprowadzona pełna zawilgości nowa ustawa emerytalna.

Mianowanie członków apelacyjnej komisji podatkowej.

Warszawa, 4 maja.

(Tel. wł.) (Y) Na wniosek Wydziału Samorządowego we Lwowie p. Minister skarbu zamianował członkami komisji odwoławczej dla podatku osobisto-dochodowego na województwo lwowsk.

pp. Tadeusza Chłapowskiego w Borysławiu, Wiktora Chajesa (Lwów), dra Kaz. Inhatowicza (Lwów), inż. Arnolda Koliszera (Lwów), Ilka Węgra (Podsadki k. Lwowa) i Jana Wasunga (Lwów).

Święto straży pożarnej we Lwowie.

Uroczystość św. Floryana. — Solenne nabożeństwo w udziałem przedstawicieli władz. — Defilada i pochód.

Lwów, 5 maja.

(a) Podobnie jak tegoroczny obchód 3. Maja, imponująco wypadło święto straży pożarnej, które corocznie czci swego patrona św. Floryana. Wczesnym rankiem na dziedzińcu strażnicy przy pl. Strzeleckim odbyła się zbiórka. Prócz miejskiej straży pożarnej przybyły straż pożarna ochotnicza z orkiestrą MZE, pod komendą p. Centnera, straż pożarna kolejowa z orkiestrą pod komendą p. Mareckiego, ochotnicza straż pożarna z Leewandówki, cech kominiarski ze sztandarem, itp.

Najpierw komendanci oddziałów składali raport na ręce komendanta m. straży p. Ciećkiewicza, poczem wśród dźwięków marsza ruszono pochodem do kościoła OO. Karmelitów. Gdy po-

chód stanął na placu przed świątynią, przemówił okolicznościowo do zebranych ks. przeor OO. Karmelitów.

Na nabożeństwie jawili się nadto prezydent miasta p. Neuman, przewodniczący m. komisji pożarnej radny Włodzimierz, wiceprez. kolei Pawluszkiewicz, naczelnik warsztatów kolej. inż. Gajczak, z ramienia Związku ochotn. straży pożarnej dyr. Wójcikiewicz. Po skończonym nabożeństwie odbyła się przed reprezentantami władz defilada, poczem pochód ugrupowany przed gmachem województwa wraz z orkiestrami na czele i kompletnym trenem pożarnym ruszył głównymi ulicami miasta. Uroczystość wypadła bardzo pięknie.

Rada miejska wszczyna walkę z lichwą na letniskach.

Z wczorajszego posiedzenia Tymczasowej Rady miejskiej.

Lwów, 5 maja.

Posiedzenie tymczasowej Rady miejskiej rozpoczęło się wczoraj z tradycyjnym przesłaniem jedno godzinnym opóźnieniem.

Przed rozpoczęciem obrad nad porządkiem dziennym wybrano do komisji rekwizycyjnej dla koni w myśl wniosku r. dr. Wereszczyńskiego radnych: Kapuścińskiego i Szpondrowskiego a jako zastępców rr.: Brodackiego i Lisiewicza.

Z kolei przyjęto wniosek nagły r. Salamandra: Rada m. Lwowa zwraca się do województwa, urzędu walki z lichwą, oraz nadzwyczajnego komisaryatu dla walki z lichwą z żądaniem natychmiastowego ustanowienia cen wytycznych dla mieszkań letnich i wzywa je do najostrzejszej walki z osobami przekraczającymi ceny wytyczne.

W myśl referatu r. Lisiewicza utworzono z 27 stypendyów dla sierót tylko sześć, a to trzy po 1000 marek a trzy po 500 marek.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa wydzierżawienia 6 morgów gruntu przez gminę spół-

ce „Brzuchowice“ w Brzuchowicach pod budowę stacji klimatycznej. Sprawę referował r. Höflinger. W sprawie tej zabierali głównie głos rr. Majewski i Souper. Wkońcu uchwalono wymienionej spółce grunt wydzierżawić na lat 15, za czym sumą ryczałtowym w kwocie 1,500.000 mk., która to suma stanowi udział gminy w powyższym przedsiębiorstwie. Nadto uchwalono zobowiązać spółkę do wybudowania głównego domu zdrojowego, murowanego (po upływie 15 lat dzierżawy, budynki spółki na terenie dzierżawionym przechodzą na własność gminy) oraz pobiera od zabaw urządzanych na tym terenie 20 proc. netto. W skład zarządu powyższej Spółki wejdzie 5-ciu członków Rady miejskiej, w tem jeden do Komitetu Wykonawczego.

Na rekonstrukcję kurtyny żelaznej w myśl wniosku r. dr. Majerskiego uchwalono kredyt w wysokości 469.000 marek.

Z kolei na porządku dziennym znajdowała się sprawa reasumpcji uchwały Rady miejskiej w sprawie dzierżawy budynku restauracyjnego w

ogrodzie im. Kościuszki. Po wywodach r. red. Laskownickiego i r. Sudhoffa, uchwalono sprawę tę odesłać do komisji prawniczej.

Następnie zgodnie z referatem wiceprez. dr. Stahla zatwierdzono umowę o zamianie 6 hektarów gruntów gminnych w Szkle z tamtejszą gminą.

Wkońcu zaopiniowano przychylnie na wniosek r. dr. Papee prośbę p. Józefa Kurkiewicza o koncesję na aptekę przy ul. Polnej 22 róg pl. Umi Brzeskiej. Na tem o godz. 9:30 posiedzenie zamknięto.

O mizeryi mieszkaniowej.

Lwów, 5 maja.

Będę mówił lapidarnie.

Przed wojną było we Lwowie 27 instytucji finansowych, które się mieściły w około 1200 pokojach vel ubikacjach. Dziś tego typu instytucji jest 88 i zajmują one przeszło 5.000 ubikacji.

Gdyby policzyć lokale prywatne, obrócone na biura rządowe, wojskowe, przemysłowe, kooperatywy, handle, magazyny i t. d., to pokazałoby się, że około 1000 większych i mniejszych pomieszczeń padło ofiarą tych państwowych potrzeb i przemysłowych wzmoczeń się naszych.

A gdy liczba stale próżnych mieszkań, według statystyki przedwojennej, wynosiła około 600 (razem ca 2000 ubikacji), to powstaje mimowoli pytanie, w jaki sposób ludność Lwowa w przeciągu paru lat pozwoliła wydrzeć sobie przeszło 10.000 ubikacji mieszkalnych na rzecz powyżej przytoczonych biur, instytucji, handli i t. d.?

Odpowiedź na to bardzo prosta. Prawie każdy mieszkaniec swoje ścieśnił, czy to przenosząc się do mniejszego, lub też podnajmując używane dawniej przez siebie pokoje obcym. Ta metamorfoza jest powszechnem zjawiskiem i wystarczy lada dozorca zapytać (naturalnie dozorca w domu czysto mieszkaniowym), ilu było sublokatorów kamienicy przed wojną, a ilu teraz, względnie ilu było mieszkańców dawniej a dziś. Ta statystyka byłaby zdumiewająca. Bo mianowicie każdy tak zwany niegdyś koszarowy dom z pudełkami sardynek zmienił się we faskę natłoczonych śledzi.

Budowa nowych domów jest mrzonką. Ulgę przyniosłoby niejaka bezwzględne obcinanie 6- i 8-pokojowych mieszkań, zajętych przez rodzinę składającą się często z 3 osób tylko. Adaptacja olbrzymich pustych dziś ko-szar za rogatką lyczakowską byłaby dobrodziejstwem dla przeszło tysiąca rodzin, które znalazłyby tam wygodne pomieszczenie. Kłaskatory lwowskie mają do dyspozycji kilkadziesiąt wolnych cel — dajmy na to dla uczącej się młodzieży.

Wszystko to jeszcze nie wystarczy, ale racjonalniejszym byłoby od nadbudowy pieter i tem podobnych projektów, które dużo kosztują, a bardzo mało będzie z nich pożytku.

Kwestya mieszkaniowa dociera za parę lat stanie się dla Lwowa i dla innych miast straszną katastrofą, bo gorączka grynderstw, pożerająca tyle mieszkań, wzmaga się coraz bardziej i wywołuje coraz większą ciasnotę. Krach, który na te grynderstwa (podobnie jak w r. 1870) przyjąć przecie musi, przyniesie znowu pewną ulgę w mizeryi mieszkaniowej, ale naogół rana ta długie lata jeszcze na organizmie wielkich miast ropić się będzie.

L.

NADESLANE.

LEKARZ-DENTYSTA 3631

Dr. KAROL ATLAS
powrócił na stałe

i ordynuje ul. Kochanowskiego 11, od 9—1 i 3—4

Krwawe demonstracje w Niemczech.

Walki między miejskimi robotnikami a policją. — Jedenaście robotników rannych.

Berlin, 1 maja.

Dziś doszło do ciężkiego starcia między robotnikami a policją. O godz. 6 wieczór demonstrowało około 18.000 miejskich robotników przed ratuszem w Berlinie, gdzie właśnie Rada miejska obradowała o podwyższeniu płac od godziny. Demonstranci otoczyli ratusz, boczne ulice były zupełnie zamknięte dla ruchu publicznego. Policja chciała skłonić robotników do otwarcia ulic, celem umożliwienia ruchu tramwajowego. W tym samym duchu przemawiali do robotników ich przywódcy.

Robotnicy jednak opierali się żądaniu i zaatakowali policję.

O godz. 7. gdy sytuacja dla policji stała się krytyczną, oficer komenderujący rozkazał nastawienie karabinu. Demonstranci rzucili się do panicznej ucieczki. W powstałym popłochu zraniono jedenastu robotników, z tych trzech bardzo ciężko.

Prezydent policji berlińskiej był obecnym przy uprzątnięciu placu przed ratuszem i sąsiadujących ulic.

Około g. 8. porządek był przywrócony, obawiano się jednak nazajutrz ponownych demonstracji, wśród robotników miejskich zapanowało bowiem wielkie rozgoryczenie.

NIEPOKOJE W JENIE.

„Deutsche Zeitung“, jedyna gazeta niemiecka,

która po święcie majowym ukazała się w Berlinie, donosi, iż w Jenie podczas obchodu majowego przyszło do bójki między komunistycznymi robotnikami a jedną z organizacji studenckich. Robotnicy przypuścili szturm do domu zbornego korporacyi. Dość wielka ilość osób odniosła ciężkie uszkodzenia.

* * *

NIEPOKOJE PODCZAS OBCHODU MAJOWEGO W MOGUNCYI.

(Starcie z amerykańskim tajnym agentem polic.).

Podczas pochodu majowego w Moguncyi, auto międzysohaszniczej komisji nadreńskiej w którym znajdował się szef amerykańskiej tajnej policji wraz z szoferem, wjechało w środek pochodu majowego. Publiczność oburzona tym nietaktem, wezwała szofera, ażeby pojazd zairzymał. Ten jednak wyjął rewolwer i groził strzelaniem. Jakiś młody człowiek usiłował wydrzeć Amerykaninowi z ręki rewolwer, lecz broń wystrzeliła i zraniła szofera w ramię. Tym, w mniemaniu, że Amerykanie nań strzelają, rzucił się z łaskami i parasolami na tajnego policystę i poranił go. Policji i przewodcom robotniczym udało się wnet uspokoić wzburzoną publiczność. Wedle zeznań francuskiej policji jedyną winę zajścia ponosi bezwzględne postępowanie jadących autem Amerykanów.

Ze spraw ukraińskich.

Lwów, 5 maja.

ZGON WYBITNEGO UKR. MUZYKA.

(p.) Z Kijowa donoszą o śmierci Kiryła Stecenki, wybitnego ukraińskiego muzyka i kompozytora. Stecenko w ostatnich 5 latach dał się poznać również za granicą jako organizator i dyrygent „Ukraińskiej Kapeli“, która w swoich wędrowkach artystycznych dotarła aż na Zachód Europy.

Szczery artysta za jedyny cel swego życia postawił sobie muzykę i rozwój zamłowania do niej wśród swojego narodu.

Kompozycje muzyczne Stecenki do słów ukr. poetów Woronego, Olesia, Czuprynika, Kowalenka i in. oraz na motywy ludowe cieszyły się wielką popularnością.

W ostatnich czasach zabrał się do kompozycji głębszych, pracował nad oratoriami do słów Woronego „Requiem aeternam“, jakoteż miał w przygotowaniu operę, gdy śmierć przedwczesna położyła kres rozwojowi jego wiele obiecującego talentu.

DUCHOWIEŃSTWO UKRAIŃSKIE PRZECIW ROZPORZĄDZENIOM WŁAŻ POLSKICH.

„Hromadskij Wistnyk“ drukuje w całej osnowie protesty, jakie duchowieństwo ukraińskie pow. drohobyckiego, borysławskiego i medynickiego, na zgromadzeniu odbytem w Drohobyczu uchwaliło wysłać do starostwa w Drohobyczu i do ministerstwa oświaty w Warszawie, w sprawie nakazu tego ministerstwa, aby księgi metrykalne były prowadzone po łacinie.

W protestach tych powołują się oponenty na rozporządzenie swojej władzy duchownej (Ordynaryat przemyski), jakoteż na „prawa austriackie“, które pozwalały na używanie ukraińskiego języka w urzędach parafialnych.

Co do powołanego w rozp. ministeryalnym rozp. z r. 1875 protest stwierdza, że rozporządzenie to nie nakazuje prowadzenia ksiąg metrykalnych w języku łacińskim, tylko stwierdza, że księgi swojego czasu były po łacinie pisane, i że niema powodu odstępować od tego zwyczaju.

Nakoniec naturalnie nie brak „zajawy“, że województwo lwowski nie powinno mieć ingerencji w stosunku do duchowieństwa „Wschodniej Galicji“.

Z Komitetu Straży Mogił.

Lwów, 5 maja.

(p.) Wczoraj o godz. 5 po południu w lokalu PAKPD. przy ul. Blacharskiej odbyło się pod przewodnictwem prez. Neumanowej posiedzenie kom. Straży mogił oraz zaproszonych delegacji wojskowości, polskich stowarzyszeń społecznych i kulturalnych w celu obrad nad godnym urządzeniem podniosłej uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kaplicy na cmentarzu Obrońców Lwowa.

W długiej i ożywionej dyskusji wszyscy mówcy dali wyraz przekonaniu, że uroczystość ta winna znaleźć oddźwięk nie tylko w naszym grodzie kresowym, ale winna stać się hołdem całego narodu polskiego dla poległych bohaterów.

Jako termin uroczystości naznaczono dzień 25. czerwca. Następnie dokonano wyborów do komisji matki oraz podzielono prace komitetu na sekcje.

Następne posiedzenie w poniedziałek 8 bm o godz. 5-tej po południu.

Z DNIA.

CZICZERINOWI.

Hej nie pchaj nosa do cudzego prosa
Ty, co zarazasz świat swą duszą lisią —
Bo ile razy otworzysz swe pysio
Zgrzyt — jakby w kamień uderzyła kosa.

Co ci do Wilna, do Galicji Wschodniej,
Kiedy sam jesteś synonimem nędzy,
I gdyby zachód nie dał ci pieniędzy
Tobys bez butów chodził i bez spodni.

Trudno zrozumieć nam, jak to się stało,
Że z konferencji sam wyjadasz smalec,
Tak to już bywa: pokaż świni palec,
A zechce chwycić cię za rękę całą.

Że w Gruzji dzwoni znów powstańców kosa
Nie nasza wina — róbcie mir w swym światku,
Lecz przestrzegamy cię nawzajem bratku:
Hej! nie pchaj nosa do cudzego prosa.

Nemo.

N A D E S Ł A N E.

Dz. 5 b. m. 10 RAZ OSTATNI

4 seria Indyjskiego Sztyletu

Fenomenalny dramat w 6 aktach p. t.

Ucieczka i Pościg

Marysienka. Kopernik.

3 ser. „Pasaż“ 2 ser. „Uciecha“ 1 ser. „Lux“

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

W piątek 5 maja o godz. 7.30 „Pan Geldhab“, komedia w 3 aktach A. Fredry. (Gościnnie występ M. Frenkla).

W sobotę 6 maja o godz. 3-ciej „Krakowiacy i górale“, staraniem komitetu rozrywek dla młodzieży).

W sobotę 6 maja o godz. 7.30 „Wielki wieczór baletu“, (gościnnie występ N. Kirsanowej i A. Fortunata).

W niedzielę 7 maja o godz. 3.30 „Królowa korony polskiej“ St. Wyspiańskiego.

W niedzielę 7 maja o godz. 7.30 „Wierna kochanka“, komedia w 3 aktach Fijałkowskiego. (Gościnnie występ M. Frenkla).

W poniedziałek 8 maja o godz. 7.30 „Nasi najserdeczniejsi“, komedia w 3 aktach Sardou. (Gościnnie występ M. Frenkla).

TEATR MAŁY.

W piątek 5 maja o godz. 7.30 „Ich czworo“ G. Zapolskiej.

W sobotę 6 maja o godz. 7.30 „Grube ryby“, komedia w 3 aktach. (Gościnnie występ M. Frenkla).

W niedzielę 7 maja o godz. 3.30 „Roztwór prof. Pytla“, farsa Winawera.

W niedzielę 7 maja o godz. 7.30 „Kontrolor wagonów sypialnych“, farsa Bissona.

W poniedziałek 8 maja o godz. 7.30 „Nieporo zumienie“, komedia w 2 aktach G. Zapolskiej.

Teatr Nowości.

TEATR NOWOŚCI.

W niedzielę 7 maja o godz. 3.30 „Dama w gro mostajach“, operetka w 3 aktach Gilberta.

W niedzielę 7 maja o godz. 7.30 „Szał miłości“, operetka w 3 aktach Buttykay'a.

W poniedziałek 8 maja o godz. 7.30 „Szał miłości“, operetka w 3 aktach Buttykay'a.

Teatr „Bagatela“.

1) Część koncertowa pp. Noskowska, Borchyńska, Bukanowski, Kamiński, Dandowicz, Lubicz.

2) Występy bosonogiej tancerki Wiery Rin.

3) Znakomity duet operetkowy: Wiera Rin i K. Sangarewski.

4) Sketch w 1 odsłonie „Niebezpieczny człowiek“.

5) „Apollo z Kleparow“, obrazek z tańcami i śpiewami nap. Rajski.

Teatr lit.-art. „UL“, program od 28 kwietnia:

1) Część koncertowa: A. Kutschmann i M. Windheim, Bronowski, Mirski, Wilkoszewska, duet Barańskich.

2) „Edmee“, impreza hinduska.

3) „Chammer i Ska“, prawdziwe zdarzenie. Dekoracje pędzla prof. Krupskiego.

(s) Wynagrodzenie za wykrycie przemycanego mienia państwowego. Ministerstwo kolei żelaznych ustanowiło za wykrycie przemycanego materiału pochodzenia państwow. wynagrodzenia różnej wysokości, dla pracowników kolejowych, który wskaże organom kontrolnym „Dematu“ bezpośrednio, że w danym pociągu i wagonie znajduje się materiał prze-

Wielka parada wojskowa w Moskwie.

Gdańsk, 4. maja.

(PAT.) Dzienniki tuł. donoszą z Moskwy, że w dniu 1. maja odbyła się tam wielka parada wojskowa wszystkich rodzajów broni. Po odbyciu przeglądu do zgromadzonych na placu przed Kremlem żołnierzy przemówił Trocki, który między innymi powiedział co następuje: Nasza nie zwyciężona armia zmusiła przeciwników do zwołania konferencji genueńskiej i do zaproszenia na nią naszego rządu. Przeciwnicy nasi sądzą że

zmuszą nas tam do przyjęcia wszystkich narzuconych nam warunków. Pomylił się jednak i tym razem jak przeliczył się z Kołczakiem, Denikinem i Wranglem. Armie nasze dzierżą miecze w dłoni. Oczekuję ze spokojem przebiegu wydarzeń w Genui. Nie chcemy wojny, nie będziemy jednak przed nią uciekali. Opierając się na naszym traktacie z Niemcami odeprzemy wszelkie próby ograniczenia naszej niezawisłości.

mycany lub wskaże materiał przemycany w pociągach osobowych lub towarowych otrzymuje wynagrodzenie.

Wiec niższych funkcjonariuszy państw. Zarząd Polskiego Związku niższych funkcjonariuszy państwowych zwołuje Wiec przy udziale reprezentantów Władz i posłów dnia 6 maja br. o godz. 6 wieczorem w sali posiedzeń Rady miejsk. (Ratusz) z następującym porządkiem dziennym: 1) Otwarcie Wiecu. 2) Ogólne położenie niższych funkcjonariuszy państwowych w Małopolsce. 3) Rewizya ustawy o uposażeniu niższych funkcjonariuszy państwowych. 4) Znaczenie i cele organizacji niższych funkcjonariuszy państw.

(p.) **Akt oskarżenia przeciw komunistom świętojurskim.** W sprawie komunistów, uczestników zjazdu w cerkwi św. Jura, jak się dowiadujemy, sędzia śledczy za dwa tygodnie odda akta do prokuratury celem wygotowania aktu oskarżenia. Trzech z uwięzionych zostanie jeszcze przed rozprawą wypuszczonych na wolność, ponieważ śledztwo nie wykazało ich udziału.

„Stworzenie świata“, oratorium w 3 częściach Józefa Haydna, jedno z najpiękniejszych arcydzieł muzycznych, wykonane zostanie staraniem Polskiego Towarzystwa Muzycznego pod dyrekcją dr. Adama Soltysa we czwartek 11 bm. Wykonawcami wspaniałej kompozycji będą soliści Drexler-Pasławska, Stefania Frischowa, Michał Prawdzic, Herman Horner i Juliusz Masłowski. Orkiestra i chóry mieszane Konserwatorium, z udziałem chóru i orkiestry Teatru miejskiego w koncercie bierze udział około 200 osób.

Ku uczczeniu rocznicy Konstytucji 3-go Maja odbędą się staraniem Koła Asnyka T. S. L. w niedzielę 7-go maja b. r. następujące wykłady: Prelegent: radca Józef Białynia Choledecki w szkole męskiej im. św. Antoniego o godz. 5-tej (ul. Głowińskiego); ks. prof. Adam Hausner w Kole T. S. L. na Zniesieniu o godz. 6-tej; prof. Józef Klink w Kole T. S. L. na Zamarstynowie o godz. 5-tej; dr. Helena Polackówna w Tow. Opieki nad polską młodzieżą żeńską o godz. 5-tej (ul. Teatyńska l. 1a.); dr. Marya Polackówna w szkole im. Klementyny Tańskiej o godz. 5-tej (ul. Jabłonowskich l. 13); prof. Tadeusz Urbański w Ognisku Tow. św. Stanisława Kostki o godz. 5-tej (ul. Grodecka l. 2b.); prof. Maryan Wołańczyk w szkole męskiej św. Marcina o godzinie 6-tej (ul. św. Kingi boczna).

† **Ś. p. Piotr Lewicki**, radca lwowskiego województwa, zmarł we Lwowie w środę, dnia 3. b. m. Ś. p. radca Lewicki był dawniej długoletnim starostą w Horodence, później w Śniatynie, a dobrocią swego serca, taktem w postępowaniu z obywatelstwem zaskarbił sobie ogólną cześć i szacunek społeczeństwa. Pogrzeb ś. p. Zmarłego odbędzie się w piątek, dnia 5. maja z krypty kościoła OO. Bernardynów o godzinie 4 po południu. R. i. p.

Podwieczorek przy muzyce 40 p. p. z łaskawym współudziałem artystów Teatrów Miejskich pp. Zuzanny Łozińskiej, Haliny Rappackiej, Wacława Sowińskiego, odbędzie się staraniem Towarzystwa Przyjaciół pożytecznej zabawy, w niedzielę, dnia 7. maja b. r. w kawiarni „Renaissance“ (ul. Trzeciego Maja). W programie liczne niespodzianki. Początek o godzinie 4-tej po południu. Czysty dochód na cele dobroczynne.

Raut Wiosenny z tańcami odbędzie się w sobotę dnia 6 bm. w sali „Czytelnia Akademi-

ckiej“ (ul. Łozińskiego 7) urządzone staraniem Akad. Koła T. S. L. Wstęp wyłącznie za zaproszeniami, które wydaje się w lokalu Czytelnia Akademickiej (ul. Łozińskiego 7) codziennie między godz. 7—8 wieczorem. Początek o godz. 9-tej wieczór.

Pierwszy dzień wyścigów konnych w Warszawie, mimo licznych biegów, małej ilości wyścigowców oraz niepogody, przyniósł totalizatorowi obrotu około 23 milionów marek.

Wynalazek radiotelegraficzny. Jeden z inżynierów angielskich dokonał wynalazku zapewniającego tajemnicę rozmów radiotelegraficznych i upraszczającego wołanie o pomoc okrętów zagrożonych.

(.) **Nieszczęśliwy wypadek przy pracy.** Roman Postaszczak, lat 38, myjąc szyby w hotelu Europejskim spadł wczoraj w południe z I p. wraz z krzesłem na bruk. Postaszczak doznał wstrząsu mózgowego oraz kontuzji na całym ciele. Po zaopatrzeniu go przez Pogotowie ratunkowe odwieziono go do szpitala.

(.) **Upadek na schodach.** Adam Dubrawski ucz. V kl. IV gimn. upadł wczoraj na schodach swego domu tak nieszczęśliwie, że złamał lewą rękę.

(.) **Wojownicza rzeźniczka.** Jedna z rzeźniczek na pl. Krakowskim nie mogąc dojść przy sprzedaży mięsa do zgody z 22-letnią Leonią Twich, uderzyła ją kulakiem w pierś tak silnie, iż ta musiała się udać na Pogotowie ratunkowe. Sprawa ta oprze się o sąd.

(.) **Na gorącym uczynku kradzieży bielizny** w hotelu „New Jork“ przy ul. Legionów, aresztowano wczoraj Moszka Grochowskiego vel Sruł Miodowskiego z Warszawy.

(.) **Dawaj pieniądze lub śmierć.** Tak wrzeszczał i darł się w niebogłosy wczoraj rano na pl. Krakowskim Bazyli Hnatiów strażnik zakładu czuwania i ochrony, który z nożem w ręku napadł na Mojżesza Reichlera. Hnatiowa, który był w stanie pijanym, zdołał dopiero uspokoić posterunkowcy, a w aresztach wytłumaczono mu, że w ten sposób pieniędzy się nie zdobywa.

(.) **Złodziejska finta.** Aber Iserles, kupiec z Probużan pow. Czortków, idąc wczoraj ul. Słoneczną, uczuł że ktoś go dotknął za rękę. Gdy się oglądął ten „ktoś“ znikł a on spostrzegł brak portfela zawierającego 5000 mk.

(.) **Przytrzymanie kieszonkowca.** W Rynku Michał Buda, notowany kieszonkowiec skradł Klarze Teitelbaumowej z kieszeni płaszcza 13.000 mk. i począł uciekać, został jednak przytrzymany przez post. Mickowskiego i oddany do aresztów policyjnych.

(.) **Kradzieże na prowincji.** W Malczycach pow. Gródek skradli nieznanymi sprawcy u Dmytra Zajęca rozmaite rzeczy wart. 325 tysięcy mk. — Na szkodę Michała Kopybidy w Baszni dolnej ad Cieszanów, niewyśledzeni dotąd sprawcy, po włamaniu się skradli 247.000 mk. i 37.000 kor. austr. — W Zniesieniu na szkodę Kazimierza Wojnarowicza skradziono rzeczy wart. 129.000 mk.

(.) **Baczność podróżni.** Na dworcu głównym przy wsiadaniu do pociągu pośpiesznego odchodzącego do Krakowa, znowu skradziono wczoraj Jakóbowi Gettfriedowi zam. ul. Jagiellońska portfel zawierający 20.000 mk., 250 kor. czeskich i 30.000 kor. austr.

(.) **Większa kradzież strychowa.** Na szko-

dę Daniela Jagida skradziono wczoraj po włamaniu się na strych w realności przy ul. Królewskiej 4, bieliznę wartości 200.000 mk.

Baczność Legionści! W niedzielę, dnia 7. maja b. r., o godzinie 10-tej rano, odbędzie się w sali Związku Robotn. Ceramicznych (ulica Zielona 7, I. p.) Walne Zebranie (konstytuujące) Stow. b. Legionistów Polskich z lat 1914—18, z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie; 2. Odczytanie statutu; 3. Wybór tymczasowego Zarządu; 4. Uchwalenie wkładki i wpisowego; 5. Wnioski. — Legionści! Niechaj nikogo z Was nie braknie! — Komitet tymczasowy.

Posiedzenie naukowe Związku lekarzy-dentystów odbędzie się we wtorek dnia 9 bm. o godz. 7. wieczorem w Instytucie dentystycznym Zielona 5a. Referaty dra Meschla i dra Allerhanda. O koronach okienkowych z pokazami.

Lwowskie Towarzystwo Lekarskie. XVI posiedzenie naukowe odbędzie się 5 maja bieżącego r. w Poliklinice. Wykład zbiorowy w sprawie zdrojownictwa polskiego. Referują kol. Sabatowski, Lewicki i prof. dr. Westfalewicz Maryan, jako gość.

Zarząd Uniwersytetu Ludowego im. Ad. Mickiewicza we Lwowie (Centrala ul. Wsch. Małopolski) uprasza Koła prowincjonalne o nadsyłanie sprawozdań z ich działalności za rok 1921-22, najdalej do 20 maja br. Sprawozdania należy przysłać pod adresem: Uniwersytet Ludowy im. Ad. Mickiewicza, Lwów, ul. Bourlarda 5.

„Pan Geldhab“ ze znakomitym Frenkiem który w sztuce tej stwarza prawdziwe arcydzieło gry scenicznej powtórzone będzie w piątek w Teatrze Wielkim. W sobotę gra Frenkel w „Grubych rybach“ w Teatrze Małym. W niedzielę wieczorem w „Wierna kochanka“ z naszym wielkim gościem. O bilety należy wcześniej się postarać, gdyż każdym razem Teatr wysprzedany jest doszczętnie.

„Wielki wieczór baletu“, który cieszy się tak ogromnym powodzeniem, będzie powtórzony w sobotę w Teatrze Wielkim z N. Kirsanową i A. Fortunato.

Bilety na „Krakowiaków i górale“ zakupione na 29 kwietnia są ważne na 6 maja, po bilet należy się zgłaszać do Kuratorium Szkolnego.

Po raz ostatni „Ich czworo“ Zapolskiej, w piątek w Teatrze Małym. Następnie sztuka ta zejdzie już z afisza, jak wiadomo grają w niej koncertowo pp. Bilińska-Czarnowska, Kwiatkiewiczowa, dyr. Czarnowski i Orzechowski.

—o—

Wybuch gazów w Krośnieńskim. Otrzymujemy wiadomość po uzyskaniu stałej produkcji gazu ziemnego w ilości 25 mtr. kubicznych na miutę na sybie „Gaź III.“ w Jaszczwi koło Krosna należącej do Spółki Akcyjnej dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych we Lwowie ul. Pańska l. 25 co w dalszym ciągu świadczą o niewyzerpanem bogactwie Zagłębia Krośnieńskiego. 5664

Wstrzymaj konie! 5-aktowa wesoła komedia sławnej wytwórni amerykańskiej „Goldwyn“ obecnie wyświetlana na ekranie „Apolla“ to dzieło pełne niefrasobliwego humoru, który wywołuje salwy śmiechu. Znakomici artyści amerykańscy: Naomi Childers i Tom Koon gra pełną naturalnej swobody, pobudzają audytorium do wybuchów wesołości. Dzieje biednego zamiatacza ulicy, który dzięki dostaniu się pod kopyta końskie wpływa na szerszą arenę życia i dobija się znaczenia i honorów, stanowią treść komedii, obfitującej w humorystyczne i wesołe epizody. — Aktualne zdjęcie uroczystości przejęcia władzy przez rząd polski w Wilnie, jest miłym dopełnieniem obrazu, przesuwają się przed oczami tak drogie dla każdego Polaka widoki, jak Ostra Brama, katedra wileńska, Lukiszki, Góra Zamkowa itd.

Z dziedziny badania środków żywności.

Falszowanie artykułów spożywczych w czasie wojny a dziś. — Pomyślne stosunki aprowizacyjne. — Które artykuły ulegają szkodliwym przeróbkom?

Lwów, 5. maja.

(a) Do rzędu interesujących gałęzi w aprowizacji miasta należy bezsprzecznie czuwanie nad jakością dostarczanych na targ i wogóle będących w obrocie handlowym artykułów spożywczych wszelkiego rodzaju. Zadanie to spoczywa w rękach miejskiego laboratorium chemicznego pod kierownictwem radcy dr. Ruebenbauera, który chętnie na zwrócone do niego zapytania udzielił naszemu współpracownikowi szereg interesujących szczegółów, dotyczących właśnie kwestyi badania środków spożywczych.

Odtąd gdy nawalnia światowa zatrzasnęła bramy miasta i odwróciła na wspak wszystkich normalny bieg rzeczy, zabrakło nawet najkonieczniejszych środków żywności, jak np. nabiału i wyrobów młynarskich. Rzeczy te poczęto fałszować i przerabiać (w czem brał też udział były rząd austriacki) do tego stopnia, że np. chleb zawierał zamiast mąki — otręby, papier, drzewo itp.

Dziś stosunki te uległy zmianie i powoli coraz dalsze strony i okolice zaczynają brać czem większe współnictwa w nadsyłaniu do Lwowa swych wytworów. W mieście powstało w ostatnich czasach ogromne mnóstwo sklepów spożywczych i t. zw. owocarni, w których piętrzą się stertami olbrzymie skrzynie, wypełnione artykułami spożywczymi, a szczególnie cukierkami, keksami i biszkoptami. Każdego rana też pojawiają się o wczesnej porze wózki piekarskie, rozwożąc świeże pieczywo.

Co do jakości artykułów spożywczych, to władze kontrolne zwróciły szczególną uwagę na mleko. Czterech wyszkolonych przez laboratorium kontrolorów, zaopatrzonych w odpowiednie przyrządy, bada na targach i ulicach mleka u przykupni i włościach. Do niedawna jeszcze mleko ulegało liczny przeróbkom przez dolewanie wody, obecnie zaś wskutek zastrzeżonej kontroli, stosunki w handlu mlekiem nieco się poprawiły. Dostawa mleka jednak do miasta jest naogół zbyt mała, każda bowiem ilość bywa natychmiast rozchwytywana.

Co do serów, to widocznie wyrób nie stoi dziś

na wysokości swego zadania, gdyż skargi na ten artykuł wpływają bardzo licznie. Skonstatowano np. sery na wzór szwajcarskich, nierówne, z grudkami w środku, źle dziurkowane, a nawet zaplesniałe.

Masła wogóle jest mało i mniej bywa fałszowane. Czasem zarobione większą ilością wody.

Śmietana z reguły pozostawia wiele do życzenia, przeważnie zarobiona sernikiem z kwaśnego mleka.

Pieczyno, na które, jak już wspomnieliśmy, ludność w czasie wojny ogromnie narzekała, obecnie zupełnie dobre.

Mąka. Według ostatnich badań zdarza się często w mące domieszka mąki jęczmiennej i to w ilości 50 proc. W mące żytniej bywa często dużo wyki, wskutek czego pieczywo ciemne i w smaku niemiłe.

Z roślin strączkowych nie zdarza się, jak to było w czasie wojny, t. zw. „Phaseolus luteus“ (fasola amerykańska), która zawiera glikoryd fareokmatynę, rozkładającą się na trujący kwas pruski.

Napoje spirytusowe zdarzają się dość często sporządzone z okowity nieoczyszczonej. Alkoholu drzewnego (metylowego) w ostatnich czasach nie zauważono.

Piwo wyrabiane bywa obecnie rzeczywiście ze słodu i jest dość wysoko procentowe.

Wino zdarza się bardzo często rozwodnione lub też sporządzone z rodzynek i fig. Wyjątkowo sztucznie sporządzone z kwasu winnego, alkoholu i barwików. Obecnie wprowadzane bywa wino owocowe, które jednak w wielu wypadkach pozostała dużo do życzenia ze względu na nieczysty smak i zapach, powstały widocznie wskutek brudnego sporządzenia. Dobre wyroby tego rodzaju („Jablówin“) nie ustępują napojom winogronowym.

Ocet bardzo często wyrabiany z kwasu wrówezanego i przez to wielce szkodliwy dla zdrowia.

Wędliny i wyroby mięsne naogół nie dają powodu do zażaleń.

Kawa ziarnista, często w handlu kawa „Santos“ o niemiłym, karbolowym smaku. Zresztą nie za.

Przyprawy do kawy badane, zawierają często domieszkę lubinu, niezagoryczonego, co jest niezdrowe. Kawa figowa należy dziś do rzadkości.

Kakao znajdowano z domieszką żółdźli. Rzadziej spotykano lupy kakaowe.

Czekolada naogół dobra. W czekoladzie znajdowano często nasiona orzechy (avachis). Wogóle orzechy nazbyt często używane zamiast migdałów. N. pl. spotykano orzechy w cukrze zamiast migdałów. Na czekoladzie zauważono czasem ołowiany papier, co jest wzbudzone i jest szkodliwe.

Cukierki różnego rodzaju zaczynają być coraz lepsze. Pod tym względem przemysł krajowy stoi wysoko.

Zaznaczyć w końcu należy, że każdy dopuszczający się fałszowania środków spożywczych, ulega karze administracyjnej, którą stosuje magistrat.

NADESŁANE.

Podziękowanie.

Nie mogąc wszystkim z osobna podziękować odpowiednio za tyle rozrzucających dowodów przyjaznej zyczliwości i współczucia z powodu tragicznego zgonu śp. Artura Krompa naczelnika sądu powiatowego w Rawie ruskiej, zasyłamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie przedewszystkiem JWP. Dr. Dadlezowi i Dr. Krausowi, lekarzom miejscowym, oraz JWP. Dr. Aleksiewiczowi, prymariuszowi szpitala we Lwowie za troskliwą i pełną poświęcenia opiekę lekarską w czasie choroby. Czcigodnemu Duchowieństwu obu obrządków, oraz izr. gminie wyznaniowej za gremialne wzięcie udziału w obrzędzie pogrzebowym, Gronu współpracowników zawodowych, adwokatów, kandydatów adwokackich, Starostwu, Inspektoratowi skarbowemu, Policji państwowej, Urzędowi gminnemu, Gminie Lubicza królewskiej, Obywatelstwu i Włościństwu okolicznemu, JWP. Dr. Kinzi i Chołoniewskiemu i tylu innym za serdeczne zajęcie się smutnym obrzędem, złożenie wieńców na trumnie i mowy pogrzebowe, JWP. Generałowi Romerowi i Prezydentowi sądu Hawelowi za osobiste przybycie, wreszcie wszystkim miejscowym i zamiejscowym przyjaciółom i znajomym, którzy pospieszyli z odaniem ostatniej przysługi nieodżałowanej pamięci zmarłemu. Bóg zapłać!

3624

RODZINA.

JAN WIKTOR.

34

NA BRUKU.

(DRUGA CZĘŚĆ „BURKA“).

(Ciąg dalszy).

Siedział na miedzach i słuchał zwierzeń lańców, słuchał szepcowań, pytań, które kwiaty zadawały szmerem liści, płatków. Spojrzenia i myśli oczarowane zbiegały w łąkę, tuląc kołory, pieszcząc wonie, wnikały w tętno miazgi, w tchnienia koron. Razem z kwiatami żył, czuł, razem szepcował przeczyste, dziecinne modlitwy. Przez dzień śledził cuda stworzone, przeloty chmur, kiedy mknęły zjawiska, jakby zapachy ziemi, uczucia ludzkie w górę się wzbijały i splonione brzaskiem gościły w chwale niebios. Badał zmiany kolorów, wszystkie przeistoczenia od przepychu pożarowych łun, po łagodne wizye wieczornych cieni. O zmierzchu dusza Mazurkiewicza gasła wraz z barwanami. Świat wnikał w ciszę, w ukojenie przy ostatnich omdlejących symfoniach zórz. Spokój, bez kresy dalekie ogarniały człowieka. Jakby był drgnieniem ziemi, blaskiem światła, zasypiał — wraz wszelkiem stworzeniem. Sen był marzeniem obłoków widzianych. Powiewy znosiły kołysanki szelestów i topiły je w toni serca. w zagaju nucił, lał melodye omglone czarem. Mazurkiewicz śnił z ciszą, z gwiazdami, z kwiatami tej nocy rozrozkwitającymi, które w mroku marzyły o pocałunku jutrzeńki. Jaki rano spłynie na stęsknione korony, aby spić pierwszą kroplę rosy, pierwsze westchnienie woni, ulatującej z kielicha ku różnym pieszczotom promieni.

Świt budził go baśnią zorzy jawiącej się na wschodzie. Spojrzeniem pozdrowiał obłoki, błędzące po błękitnie naby rozkoszne uśmiechy, kwitnące na prześlicznych ustach, do chwili, gdy je dotknęły pocałunki miłosne. Kiedy się rozwiwały, wylinało się niebo podobne do oczu śniących sen grzechu w cudzie zachwytu. Dusza zrywała się w otchłanie przestworzy, oglądając wciąż nowe bardziej czarowne światy. Rozchylały się podwójne chmur, wiodły wzrok po ogrodach niebieskich, w głębinie zaklętych mórz, pałaców. Spojrzenia snuły się z mgłami, błędziły po czarujących krainach i wraz z promieniami, z rosą spadały na żdźbła traw, na kępy krzewów. Światło obiegało gałązki, liście, zawrzało na kroplach, strojąc je w mieniące się brylanty tęczy. Powiew muskał, potrząsał łodygi, kołysał swawolnie. Drżały, dygotały konary, sypiąc deszczem kropel, jakby drzewko zapłakało wszystkim łzami za utraconą bajką promieni i rosy wonnej. Mazurkiewicz wsłuchiwał się w mowę czaru, każdy płuś stawał się wraz z upojeniem, każde spojrzenie uwielbieniem. W duszy wybyskiwało wzruszenie niby precudny samotny kwiat, na wargach jaśniał uśmiech podobny do gwiazdy płonącej wśród letniej nocy. Z piersi przestworzy i z piersi ludzkiej ulatywały te same obłoki uczuć, te same podziwne ozłocone jutrzeńki. Człowiek, niebo, wszecswiat marzyli bezmiarem piękna jawiącego się w zjawach zorzy, blasków, w cudach poranku.

Często burza spotykała go w szczerem połu. Pioruny rozbiły się po niebie. W bezdnach prze stworzy szalały ryki. Gromy przeganiały po sklepieniu huk, wierzgając wśród bałwanów podkowami błyskawic. Wichry pały na ziemię tarzając się wśród foskotów. Po każdym gromie serce światła targało się na alarm straszliwy, ciskane w jęku, w okowycie. Huki jak wilki skopane biegly

stronami, nagle zrywały się z uwięzi, miotając się w kłębach kurzawy, wbijały kły i pazury, łbem prały o klepisko gleby, aż się wstrząsały sklepienie niebios. Mazurkiewicz stał wśród rozszalałej burzy. Biły obok niego rąbanice błysków, słowoczały u stóp. Podniósł głowę hardą, butną, uragając mocom przyrody. Olbrzymiał, urastała w nim potęga, rodziła się zaciekle namiętność do walki, do boju. Oczami jak archanielskim mieczem przecinał wzburzone przestworza. Spojrzenia nie zwięzione szły przeciw wichrom. Wyciągał ramiona, obejmował grzmoty, przygarniał do piersi pekającej od nawalnicy wrażeń. Wszystko się w nim burzyło, wywracało, miotano. Ciosy myśli wypadały w chaos groźnych warkotów. Rwał się w wyżyny, w chmury, aby łamać, prać, druzgotać. Gromy mu odpowiadały. Piorun za piorunem wrzepiał pazury w osierdzie, wyrąbał duszę, wrastał skrzydłami wichrów, uwikłany w grzmoty leciał w przepaści, w ryk piekieł, w huragan buntów, krzyków rozszalałych przestworzy. Oczy i usta przywieraly do błyskawic, w oczach i ustach zapalały się błyskawice i grzmiały jak piorun uragilny, nieoklepany, potężny.

Za godzinę kiedy burza ucichła, błękit spokojny się rozesał, wtedy i w duszy człowieka cisza zagościła. Szły uczucia nabwne, łączyły się z powiewami i płynęły ku brzaskom wieczornym, aby się modlić razem z szumem liści, z wonią, z promieniami gasnących obłoków. Takta cichość go ogarniała, że czuł i słyszał pulsującą miazgę w kwiatkach. Czuł i słyszał jak się rodzi nowe życie, jak wyrastają wzruszenia i ścielą w sercu upoje nie niby przedziwny zapach w kielichu świeżo roz kwitłej lilii.

(C. d. n.)

Apollo Dziś i dni następnych pełna humoru komedia amerykańskiej wytwórni „Goldwyn”

Wstrzymaj konie! Nadto zdjęcie z uroczystości w Wilnie. Dziś z powodu koncertu tylko do 7:30. 3632

Dziś w piątek 5. maja **PREMIERA w Kinie LEW**
CAREWICZ słynny dramat 3636
GABRYELI ZAPOLSKIEJ

Minister spraw wewnętrznych nawołuje wojewodów i starostów do walki z drożyzną.

Warszawa, 4. maja.

(PAT.) P. minister spraw wewnętrznych rozesłał do wszystkich pp. wojewodów następujący okólnik w sprawie zwalczania drożyzny: Szybki wzrost drożyzny środków pierwszej potrzeby w ostatnich tygodniach przybiera rozmiary niepokojące. Przyczyny tego zjawiska są bardzo różnorodne. Wobec tego rząd postanowił przedsięwziąć różne środki doraźne, jakie tylko od niego zależą, a w szczególności zarządzić to wszystko, co może zaradzić brakowi i ułatwić przywóz z zagranicy przez zniesienie zakazów, obniżenie ceł i taryf przewozowych na kolejach, a wreszcie przez utrudnienie wywozu zapomocą wydawania odpowiednich zakazów i dopilnowania granicy. Strzeżenie przeto granic staje się zagadnieniem wymagającym nadzwyczajnej energii i nieustannej czujności. Należy użyć w tym wypadku wszystkich środków i nie lekceważyć ciągłego odwoływania się do ludności oraz wezwać zarządy gmin granicz-

nych, aby współdziałały energicznie z organami rządu w tępieniu spekulacyjnego skupu artykułów pierwszej potrzeby. Na brak towarów w obrocie niewątpliwie wpływa również umyślne magazynowanie tychże przez spekulantów. Wykrywanie takich składów i pociąganie winnych do odpowiedzialności może także częściowo zapobiedz drożyznie. W szczególności proszę pp. Wojewodów o polecenie pp. starostom wykorzystania dokładnego wszystkich tych uprawnień, jakie im daje ustawa o zwalczaniu lichwy, zwłaszcza przepisów zawartych w art. 24. Popieranie ruchu spożywczo-społdzielczego stanowi także jedyną z dróg do uzdrowienia stosunków w dziedzinie zaopatrzenia ludności, w której obecnie rodzą się niedomagania z powodu chęci zysku i spekulacją. Należy również zwrócić uwagę i przypilnować, aby czynniki samorządowe współdziałały więcej intensywnie z komisjami badania cen.

Przygotowania do oddania G. Śląska Polsce.

Na posiedzeniu u gen. Le Ronda radzono nad szczegółami technicznymi.

Opołcie, 4. maja.

(PAT.) W dniu dzisiejszym o godz. 5 popoł. odbyło się pod przewodnictwem gen. Le Ronda posiedzenie komisji międzysojuszniczej celem omówienia decyzji, którą ma wydać komisja na podstawie 6 aneksu do 88 punktu traktatu wersalskiego w przedmiocie oddania odpowiednich części Górnego Śląska Polsce i Niemcom. W posiedzeniu tem wzięli udział trzej członkowie komisji międzysojuszniczej, a jako pełnomocnik Polski p. wiceminister dr. Zygmunt Seyda, ze strony niemieckiej zaś poseł Eckhardt. Gen. Le Rond powitał pełnomocników i wyraził nadzieję, że zarówno jak w Genewie przyszło do porozumienia, nastąpi

również i teraz uzgodnienie zapatrywań i nie będzie trzeba uciekać się do arbitrażu komisji. Obaj pełnomocnicy przyłączyli się do oświadczenia gen. Le Ronda, który następnie doręczył projekt decyzji, zawierający ogólna zasady, na których ma nastąpić oddanie władzy tej strądy komisji rządowi polskiemu i niemieckiemu, sposób ewakuacji wojsk koalicyjnych i wkroczenie wojsk polskich i niemieckich, sposób zastąpienia urzędników niemieckich polskimi itd. Następne posiedzenie komisji odbędzie się w piątek, dnia 12. maja br. W międzyczasie obradować będą rzeczoznawcy polscy i niemieccy, celem zapoznania się z projektem i zgłoszenia ewentualnych życzeń.

Napad niemiecki na dzieci polskie.

Katowice, 4. maja.

(PAT.) Przed paru dniami dzieci polskie w Gliwicach miały przystąpić do pierwszej komunii św. Grono rodziców przystrojiło salę teatralną dla przyjęcia w dniu następnym dzieci, które przystąpiły do komunii św. Tej samej nocy do

sali wtargnęła banda orgeszowców, którzy nie tylko zniszczyli dekoracje, lecz zdemolowali również urządzenie sali i poczynili wielkie szkody. — Wśród napastników byli również członkowie niemieckiego związku młodzieży szkolnej.

Z obrad komisji sejmowych.

Warszawa, 4. maja.

Wynagradzanie dozorców domowych. — Obowiązek budowania własnych domów przez banki itd. — Wywłaszczenia. — Opieka nad budynkami rządowymi. — Wezwanie do rządu. — Odszkodowanie rekwizycyjne w okręgu D. O. K. Lwów.

(PAT.) Komisja prawnicza pod przewodnictwem p. Mieczkowskiego rozpatrywała sprawę wynagrodzenia dozorców domowych. Po obszerniej dyskusji przyjęto wniosek formalny p. Grzędzińskiego, aby decyzję w tej sprawie odłożyć do czasu rozstrzygnięcia zatargu między właścicielami nieruchomości i dozorcami przez połączoną komisję prawniczą i ochrony pracy. Posiedzenie obu tych komisji odbędzie się jutro o godz. 10 przed południem.

Na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej p. Rosset referował preliminarz budżetu ministerstwa przemysłu i handlu na rok 1922. Referent domagał się szeregu zmian między innymi lepszego uposażenia urzędników specjalistów pracujących w ministerstwie przemysłu i handlu, szybkiego uchwalenia ustawy patentowej, ujednostajnienie w krótkim czasie miar i wag w całym państwie polskim, lepszego uposażenia instytutu geologicznego, aby mu dać możliwość rozszerzenia zakresu pracy, nadto domagał się uregulowania należności skarbu przypadających od różnych elektrowni, dalej zażądał kredytu dla umocnienia niektórych punktów wybrzeża morskiego, oraz powiększenia kredytu na budowę portu w Gdyni. Nad referatem wywiązała się dłuższa dyskusja

Ustalono, że należy podwyższyć opłaty pobierane przez urząd patentowy i przez urząd mierniczy, a przede wszystkim przez urząd probierczy, tak, aby opłaty za próby pobierane były w wysokości 10 proc. w wysokości szlachetnych metali. — Dalszy ciąg dyskusji jutro.

Na posiedzeniu połączonych komisji skarbowo-budżetowej i komisji dla spraw miejskich referent p. Federowicz przedstawił wynik konferencji, jaka się odbyła w ministerstwie skarbu z p. drem Michalskim w sprawie odbudowy miast, poczem przystąpiono do dyskusji nad referatem. Poruszono sprawę nałożenia na banki i przedsiębiorstwa rozrywkowe, jakoteż kinoteatry itp. obowiązku budowania własnych pomieszczeń, o ile te instytucje powstały lub utworzyły swe oddziały po 1. stycznia 1918. Dłuższa dyskusja rozwinęła się nad postanowieniami co do wywłaszczenia. Przedstawiciel ministerstwa sprawiedliwości wyraził zapatrywanie, że o wywłaszczeniu powinny orzekać władze administracyjne, a nie sądy. Poruszono konieczność unormowania specjalnego postępowania administracyjnego w całej Rzeczypospolitej na wzór postępowania sądowego dla spraw związanych z wywłaszczeniem, o których mowa w projekcie — przyczem referent oświadczył, że zgodziłby się na powtórzenie wywłaszczenia władzom administracyjnym, jeżeli w ustawie samej będzie zarządzane postępowanie dające rękojmię sprawiedliwości na wzór sądowego. — Dalszy ciąg obrad odroczono do jutra.

Komisja wojskowa rozpatrywała szereg interpelacji w sprawie braku opieki nad budynkami rządowymi. Po przeprowadzonej dyskusji przyjęto następujące rezolucje p. Zamorskiego: Wzywa się rząd a w szczególności ministerstwo spraw wojskowych do sporządzenia wykazu budynków rządowych, a przede wszystkim koszar i innych budynków wojskowych, z uwzględnieniem następującej kategorii: 1) Budynki nie zniszczone, a położone w okolicach mniej nadających się dla celów państwowych, którychby można użyć na cele szkół itd., a które bez szkody dla sprawy mogą być przeniesione z miast przeludnionych. 2) Budynki zniszczone, dla celów wojskowych zbędne, które drogą konstytucyjną mogą być przeznaczone na sprzedaż. 3) Budynki zniszczone, ale dla władz konieczne, dla których remont należałoby obliczyć jak najrychlej, fundusze inwestycyjne dla uratowania ich od ostatecznego zniszczenia i rozgrabienia. Poza tem uchwalono wniosek p. Zamorskiego o uruchomienie galicyjskiej komisji dla włości rentowych w tym duchu, aby dla żołnierzy inwalidów W. P. było zastrzeżone pierwszeństwo korzystania z tej pomocy. W końcu uchwalono wy stosować do rządu wezwanie, aby dekrety rozporządzenia, uchwały i ustawy zapewniające pewne korzyści ochotnikom W. P. miały zastosowanie dla wszystkich żołnierzy tych ziem, w których nie obowiązują powszechna służba wojskowa (w Galicyi wschodniej żydzi, Niemcy i Rusini obowiązują służby wojskowej nie podlegają). W końcu komisja przyjęła wniosek p. Zamorskiego treści następującej: wzywa się rząd, aby zapatrzył komisję rekwizycyjną w D. O. K. Lwów w potrzebne środki i nakazał jej jak najrychlej wyptać odszkodowań za formalne i nieformalne rekwizycje z pominięciem niepotrzebnego biurokratyzmu w duchu prawdziwie obywatelskim.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 4. maja.

(PAT.) Giełda dewiz z 4 maja 1922. Początkowe: Berlin 175, Holandia 198'60. Nowy Jork 517. Londyn 29'94. Paryż 47'30. Medyolan 27'55. Praga 10'05. Zagrzeb 1'18. Budapeszt 0'66. Warszawa 0'13. Wiedeń 0'06 i jedna czwarta. Austr. semplowane 0'06 i pół.

Zurych, 4. maja.

(PAT.) Giełda dewiz z 4. maja 1922. Końcowe: Berlin 175. Holandia 187'70. Nowy Jork 516. Londyn 22'97. Paryż 47'30. Madryt 80'40. Kopenhaga 110. Sztokholm 134. Chrystiania 95 i jedna czwarta. Buenos Aires 185 i pół. Praga 10'05. Budapeszt 0'67. Warszawa 0'13. Wiedeń 0'06 i jedna czwarta. Austr. stempl. 0'06 i pół.

Prowokacyjna mowa przeciw Polsce w sejmie pruskim.

Protest posła polskiego w Berlinie.

Warszawa, 4. maja.

(PAT.) Z powodu mowy prezydenta Prus przy otwarciu sejmiku pruskiego, założył poseł polski Madeyski w Berlinie energiczny protest przeciw prowokacyjnemu ustępom tej mowy, skierowanym przeciw Polsce. Na protest ten nadeszła odpowiedź sekretarza stanu Haniela, w której oświadcza on, że nie widzi w słowach prezydenta Siehra żadnej groźby, gdyż podkreślił on tylko życzenia pokojowej współpracy z innymi sąsiednimi narodami. Mowa Siehra zdaniem podsekretarza stanu Haniela była tylko wyrazem obaw co do agresywnych planów niektórych kół społeczeństwa polskiego.

Na poparcie słuszności tych obaw, sekretarz stanu Haniel przytoczył ustępy z memoriału Romana Dmowskiego z czasów konferencji pokojowej, powstanie górnośląskie wywołane rzekomo przez Korfanteo i zajęcia na Litwie, a w końcu prosi, by opinię polską zechcieli sędry rządowe uspokoić, że Prusy Wschodnie nie żywią względem Polski żadnych wrogich zamiarów.

Na notę tę odpowiedział poseł polski Madeyski, że tekst jej prześle rządowi polskiemu, który nie omieszka wyrazić swego stanowiska w tej sprawie.

Z anegdot politycznych.

„PRYZWYCZAJENIE“ MINISTRA SKARBU.

(p.) Dokoła ministra Michalskiego osnuwa się wiele anegdot, dowodzących bezsprzecznie popularności jego osoby.

Oto najświeższa anegdota, kursująca po Warszawie, ilustrująca doskonale „węza w kieszeni“ ministra skarbu.

P. Michalskiemu, wychodzącemu z jakiegoś posiedzenia, szatny w garderobie podaje paflo.

Minister sięga do portfela i...

— Nie mam pieniędzy — powiada do szatnego.

— Pan minister tak... z przyzwyczajenia — replikuje z wyrozumiałym uśmiechem szatny, cofając wyciągniętą rękę.

MINIATURY.

PAN RADCA, KRAWIEC I... SPODNIĘ.

Właściwie nie list, tylko korespondentka pewnego mistrza krawieckiego, którą dano nam do dyspozycji:

Wielmożny Panie Radco! Spodnie Pana Radcy otrzymałem do naprawy w piątek wieczór i chciałem je na drugi dzień dać wyreperować, ale u nas jest taka angielska sobota i nie dało się. Potem była niedziela, a potem poniedziałek, święto pierwszego maja.

Myslałem, że się uporam ze spodniami we wtorek, ale rano czeladnicy, jak to zwykle bywa po święcie, nie przyszli, dopiero aż w południe, aby wziąć załęczki, ale też zaraz zabrali się znowu i poszli, bo już zaczynał się obchód Trzeciego Maja i na Zamku puszczano ogień. We środę, to pan sam zrozumie, nic się nie dało zrobić w nasze narodowe święto, we czwartek rano, jako po święcie, znów czeladnicy nie przyszli, ale jak tylko się który popołudniu zjawił, to pierwsze i panowe spodnie musi wyreperować.

Mnie bardzo żal Pana Radcy, że dla takiej bagatelnej naprawy musi już szósty dzień bez spodni w domu siedzieć, ale ja nie kalendarz i święta zmieniać nie mogę. Więc jeszcze raz przepraszam, że Pan Radca nie mógł pójść do biura. Z całym szacunkiem.

Br.

Notatki literackie.

Piotr i Lucya.

Nowa powieść Romain Rollanda.

Lwów, 4. maja.

Nie jest to jedno z owych wielkich dzieł epokowych, które jak „Jan Krzysztof“ rzucają nowe światło na najważniejsze problemy narodowościowe, społeczne, ogólnoludzkie. W sierpniowych dniach 1918 ukończył Romain Rolland małe, delikatne, jakby żalobną obwódką otoczone arcydzieło, historię miłosną wzruszającą w swej prostocie i niewinności.

Atak lotniczy. W tunelu kolei podziem-

nej, wkliniony w zwarty blok ciał ludzkich, przerażony młodzieniec chwytając pierwszą, lepszą rękę. W ciemności i w przestachu nie wie czyja to ręka. Lecz nawet, gdy wnikł już promień światła, gdy lęk ustąpił, ręce złączone trzymają się silnie. Dopiero, gdy dziewczyna na najbliższym przestanku wysiada, młodzieniec czuje, że rozłączyć się z nią już nie w jego mocy i ręka w rękę idzie z nieznaną.

Romain Rolland z całą świadomością każe historii tej naiwnej, niezspsutej miłości odegrać się w Paryżu. Młodzi kochankowie pokazują sobie swe fotografie z czasów dziecięcych. Piotr pyta, która jej się najlepiej podoba. „Ten miły chłopaczek...“ mówi bez namysłu. „Tak poważnie patrzy w świat, jeszcze poważniej, niż teraz“. I nuż pochlebstwami i pieszczotami obsypywać fotografię pod adresem dorosłego dziecka. Oboje są już bliscy sobie, lecz daleko im jeszcze do słodczy pocalunku.

Przy pożegnaniu są znów zakłopotani i onieśmieleni, jak przy powitaniu. Lecz gdy Piotr zamknął już drzwi za sobą, widzi w oknie parterowym w ostatnich blaskach zachodzącego słońca piękną jej główkę i goniący go namiętny błysk oczu. Biegnie napowrót do domu... nie, tylko do okna. I poprzez szklaną przegrodę szyby całują się poraz pierwszy. Odtąd śmierć tylko może się przeciwstawić ich miłości. Pewnego dnia Lucya czyni uwagę, że życie ich jest zbyt idylliczne w tak ciężkich czasach, w dniach Wielkiego tygodnia 1918 — „w tym czasie bohaterów“. Lecz Piotr z prostotą odpowiada: „Jest ich zbyt dużo“. Mimo to Romain Rolland pomnaża ich liczbę — może uważa, że obie te miłe istoty

są nadto dobre dla tej ziemi — każe im więc w Wielki piątek, w kościele Saint Geroas pod czas brzmienia prastarych chorałów poić ofiarę dalekonosnych niemieckich armat.

Zakończenie gorzkie i twarde, lecz czy nie prawdopodobne? I czy wypadki takie jak los tych dwojga kochanków — zmyślony czy prawdziwy — nie muszą się narzucać pamięci z tak bliską rocznicą smutnego Wielkiego Tygodnia?

Na marginesie.

Już kwitną drzewa.

Lwów, 5. maja.

Po wczesnie rozpoczętej zimie i długich, długich miesiącach zawiejnych śniegów i lodowych okowów, słońce wiosenne zbyt długo ludzko ziemię nadzieją rychłego oswobodzenia.

Zaledwie wysłało kilka cieplejszych promyków, zaledwie lekki prąd ożywczy przebiegł błogiem przecuciem obumarłe włókna krzewów i drzew, zaledwie jedno pękowie nabrzmiało ledwie dostrzegalnym spulchnieniem — już znowu zwierzał je i ścinał ostrzy nawrót mroźnego zima...

Kwietna niedziela i Wielkanoc, choć tak późne w tym roku, przeszły nie tylko bez kwiecia, ale bez zieleni, a zima jakby uwzięła się wyjść na powitanie maja, opatentowanego przecież przez poetów jako miesiąc zieleni i róż czarownic, ciepłych nocy i śpiewu słowików... i tej całej reszty...

A przecież hartowna pani nie dotzymała pola... Wróżka wiosny, iście jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej, w kilku dniach zdołała odmienić zupełnie postać ziemi. Nagle i niespodzianie ostatnia niedziela ukazała się strojna w zieleni, delikatną jeszcze i przejrzystą, jak tęskne o niej marzenie. A choć po słonecznym dniu 1. maja, przyszedł znów chłód i deszcz, lecz deszcz ten to już usłużny szatny, który pomaga przyrodzie do tem szybszego rozwinięcia całego roku swych świeżych szat...

I oto drzewa, tak niedawno jeszcze zupełnie nagie, wczoraj zaledwie zazieleniałe, dziś okrywają się już bielą... lecz nie martwą bielą śniegu, ale bielą wonnego kwiatu grusz, czerech, czereśni... którego chłodny jeszcze ton, rychło czekać a wzbogacić się o czarowne zaróżowienie kwiecia jabłoni...

Już idzie wielkie święto kwitnienia drzew.

J. P.

Bandyci wiejscy przed sądem.

Lwów, 5. maja.

(h) Przed nową kadencją sędziów przystępych rozpoczęła się wczoraj rozprawa pięciu wiejskich parobków i jednemu gospodarzowi, oskarżonym o zbrodnię rabunku i kradzieży. Oprócz nich zasiadły na ławie oskarżonych dwie córki karczmarza Salzberga Frieda i Chaje, oskarżone o nabywanie kradzionych rzeczy.

Wedle aktu oskarżenia w nocy z 4 na 5 sierpnia 1921 r., w Dąbrowie ad Basznia Góra w pow. Cieszanów, osk. Michał Nagórny, Antoni Lenoczko, Michał Podolczak, Fedko Bzdziuch i Matwij Łowczanin, przyszli pod dom Iwana Załuskiego i zbudziwszy napadnętego, zagrozili mu użyciem karabinu i zażądali wydania sobie kluczy od komory i pieniędzy Załuski pod wpływem groźby dał im 16.000 mk. oraz klucz od komory, z której bandyci zabrali rozmaite rzeczy nieokreślonej bliżej wartości. Skradzione przedmioty zaraz po rabunku zanieśli do Saizbergów i tam je sprzedali.

W dwa tygodnie później, ci sami sprawcy

usiłowali dokonać rabunku w Radomiu, na osobę gosp. Stefana Olejarnika. Gdy Olejarnik usłyszał szuranie się do drzwi, wyszedł do sieni, bandyci zagroziwszy mu śmiercią zażądali wydania kluczy od komory. Olejarnik pozornie na to się zgodził, wszedł z powrotem do izby, ale już nie wrócił, lecz tylnymi drzwiami uciekł na wieś i zaalarmował sąsiadów i policję. Na widok policji, bandyci oddawszy jeden strzał w górę, zbiegli.

Ponadto wszyscy powyżsi oskarżeni wraz z gosp. Piotrowskim, dopuścili się w nocy z 12 na 13. grudnia 1921 w Sadaszach ad Smoła kradzieży u Iwana i Andrzeja Jurków, gdzie skradli zboże i bieliznę. Na trop sprawców wpadnięto w ten sposób, że ślady prosa, które skradli sprawcy, prowadziły do mieszkania Piotrowskiego, a przeprowadzona tam rewizja dała wynik dodatni.

Na wczorajszej rozprawie oskarżeni przyznali się tylko do pierwszego rabunku. Drugiego rabunku i kradzieży wypierają się. Przesłuchani wczoraj świadkowie zeznali obciążająco. Wyrok zapadnie dziś.

Trybunałowi przewodniczy r. Mayer, oskarża prok. Paklikowski.

Religijny obłęd słynnego kompozytora Perosiego

Rzym, w kwietniu.

Mistrz Perosi, słynny kompozytor kościelny, dyrygent kapeli Sykstyńskiej — zamierza przejść na protestantyzm! Wiadomość ta wywołała przykrą sensację nie tylko w Rzymie, lecz w całych Włoszech. W watykańskich kołach twierdzą, że postanowienie to jest wynikiem przejściowej psychozy, która w ostatnim czasie przybrała niepokojące formy. Potwierdzają to także przyjaciele mistrza.

Początek choroby datuje się już od piętnastu lat. Perosi zauważył wówczas podczas muzykalnej produkcji, przy której był przedmiotem entuzjastycznych owacji ze strony publiczności, że „ludzie patrzyli na niego tak nieufnie“, iż z trudem tylko wytrzymał przy pulpicie dyrygenta.

Podobne napady obłędu powtarzały się częściej. Zdawało mu się także, że policja go szpieguje. Aby uciec tym rzekomym prześladowaniom, Perosi przyjął zaproszenie pewnej polskiej rodziny i przebywał przez cały rok w jej posiadłości obok Częstochowy.

Po powrocie zdawał się być wyleczonym i z nową energią podjął swą artystyczną działalność. W r. 1911 nabył Perosi willę w Florencji. Odcinał się zupełnie od świata, zapuścił długą brodę i żył jak pustelnik. Żywił się tylko jarzynami i owocami, które hodował w swoim ogrodzie. Później powrócił na pewien czas do Rzymu, trapiły go jednak najsmutniejsze wątpliwości religijne. Nie chciał już

między innymi odbywać mszy.

Ciężkim ciosem była dla Perosiego śmierć papieża Piusa X, w r. 1914, który był jego obrońcą i protektorem i zachęcał go do twórczości muzycznej.

Opanował go teraz nowy obłęd: zaczął pozbywać się swego mienia, aby umrzeć w ubóstwie. W Trastevere wywołał pewnego dnia zbiegowisko, zaczął bowiem rzucać przez chodnik banknoty pięcio i dziesięcioliterowe.

Thum stawał się tak natrętny, że dopiero jakiś przejeżdżający ksiądz uratował go, zabrawszy go do powozu.

Perosi jednak popadał w nowe manie. Chciał żyć tylko w ciemności, nie oddając się pracy umysłowej; to znów zabrał się gorliwie do studyowania języka rosyjskiego i arabskiego. Wkońcu zasmakował w lekturze historii reformacji i to stało się powodem jego ostatniego postanowienia zmiany wyznania. Chociaż już komponuje dla kościoła protestanckiego, dyryguje jeszcze kapelą sykstyńską i odbył też niedawno mszę ku czci św. Franciszka. Zaproszenie przyjął słowami: „Chociaż jestem protestantem, lecz mam cześć dla tego świętego“.

Najsmutniejsze przymet, że obecnie powstał u niego wstręt do muzyki. Krewni jego usiłują nakłonić go, aby udał się na kurację do Szwajcaryi. Na razie odmawia uparcie. Przyjaciele jego mają jednak nadzieję, że matce jego, którą Perosi uwielbia, uda się nakłonić go do wyjazdu.

małnych czasach bowiem w każdej sekundzie rodzi się dziecko, umiera zaś człowiek w 1,5 sekundy, w ten sposób wyjaśnia się różnica 10 milionów rocznie na korzyść narodzin.

Z HYGIENY.

Białaczka i jej leczenie.

Lwów, 5 maja.

Leukemia, czyli białaczka jest chorobą krwi, w szczególności odnosi się zaś do białych ciałek krwi tak zwanych leukocytów lub fagocytów, które podczas choroby tej ogromnie się rozmnażają. Gdy normalnie ilość białych ciałek krwi wobec czerwonych wyraża się proporcją 1:1000, a często nawet na 5—10.000 czerwonych ciałek krwi przypada jedno białe, to podczas tej choroby stosunek przedstawia się jak 1:100, a nawet 1:10.

Białe ciałka krwi rozwijają się rdzeniem kostnym, lecz gdy w zdrowym stanie, nigdy zeń nie wychodzą, to podczas białaczki w stanie niedojrzałym z rdzenia spływają do krwi.

Leukemia jest zatem chorobą rdzenia kostnego. Przyczyna jej jest jeszcze zupełnie zagadkowa. Objawy towarzyszące są: lekka gorączka, schudnięcie, obrzęknięcie śledziony i gruczołów. Zwłaszcza śledziona, organ w normalnym stanie mały, może dojść do olbrzymich rozmiarów, wypełnić całą jamę brzuszną i ważyć kilka kilogramów.

Dotychczas nie udało się jeszcze choroby tej wyleczyć, lecz może się ona ciągnąć przez długie lata. W najnowszym czasie lekarze zaczęli stosować kurację promieniami röntgenowskimi; metoda ta nie przynosi wprawdzie zupełnego uzdrowienia, lecz sprowadza znaczne polepszenie i wpływa zwłaszcza na powrót do normalnych rozmiarów.

Co sekundy rodzi się człowiek.

Lwów, 5 maja.

Niedawno pisma niemieckie ogłosiły, że armia niemiecka w wojnie światowej ponosiła co godzinę stratę 46 ludzi. Cyfra ta nie daje jednak jeszcze dokładnego pojęcia o krwawych zmaganiach, które trwały 1623 dni. Wszystkie państwa uczestniczące w wojnie straciły razem wzięwszy na wszystkich polach bitwy, aż do dnia zawieszenia broni tyle ludzi, że przeciętnie przypada co pięć minut jedna ofiara ludzka.

Na 12 milionów ocenia się ofiary właściwej

wojny, liczby zaś strat poniesionych w ludności cywilnej przez głód, choroby, brak zajęcia i zmniejszenie się narodzin nawet w przybliżeniu ocenić nie podobna.

Mimo tych olbrzymich strat ludzkość liczebnie nie tylko nie zmalała, lecz wzrosła, przed 20 laty bowiem dokładne obliczenie wykazywało 1,6 miliardów, obecnie zaś liczba ta podniosła się na 1,8 miliardów.

Wzrost ten tłumaczy się znaczną nadwyżką narodzin w porównaniu z śmiertelnością. W nor-

Z życia Japonii.

(Wedle opowiadań Alberta Londres).

Opracowała

1)

Dr. FELICJA NOSSIG.

„Wiek bieżący będzie wiekiem Pacyfiku! Powodując się tem głośnym hasłem, jedno z pism paryskich wysłało współpracownika swego Alberta Londres na Daleki Wschód, w szczególności do Japonii, Chin, Indochin i Indyi, celem dokładnego poznania kulturalnego i politycznego rozwoju tych dalekich ludów, które — w myśl wspomnianego hasła — wywrzeć mają decydujący wpływ na dalsze losy starej Europy.

Pierwsza serya korespondencji paryskiego sprawozdawcy stanowi żywo skreślony i oryginalnie ujęty obraz kraju Wschodzącego Słońca. Studium o Japonii rozpada się na kilka rozdziałów, z których każdy przedstawia inną stronę życia tego malowniczego i wbrew pozorom ultra-modernistycznym, tak tajemniczego kraju. Rozdział pierwszy zatytułowany jest:

I. NARÓD, KTÓRY OBUDZIŁ SIĘ Z UŚPIENIA.

Polu bitwy w starej Europie drżały jeszcze od wielkiego wojennego wstrząsu, gdy ludzie jasno widzący podawali sobie z ust do ust trwożne wołanie: „Japonia rzuci się na Amerykę!“ Nie była to nowina z pierwszej ręki, lecz raczej przypomnienie starej przepowiedni; dawno już bowiem bogowie Olim-

pu polityczno-dyplomatycznego orzekli z należąca niejasnością: „Tajfun wojenny zaszumi wkrótce na jednym z dalekich wybrzeży“.

Teraz sprecyzowano tylko, że będzie to wybrzeże Japonii. Japonia z wszystkich mocarstw świata była najbardziej apokaliptyczna. Wiedzano o niej właściwie tylko, że należy do systemu słonecznego; przypuszczano także ogólnie, że jest zamieszkała, bo wszakże Francja posłała tam z kolei kilku ambasadorów. Poza tem jednak Francja niewiele troszczyła się o ten kraik, tak mały, że trudno było znaleźć go na mapie...

Lecz nagle, przed pięćdziesięciu laty, zmieniła się opinia o Japonii. Przez trzy wieki żyła w dowolnym odcieciu od świata. Z czasem jednak inne narody, bardziej towarzyskie, dały jej do zrozumienia, że źle postępuje, a objaśniły jej to oczywiście ogniem swych dział. „All right“, rzekła Japonia, zaczynając tem samem mówić po angielsku. — „Zapraszacie mnie na wasze salony? Przyjdę“. I zjawiała się, lecz była naga jak turecki święty. I zrozumiała wnet, że to nie uchodzi, że, chcąc być bywalcem w świecie politycznym, trzeba przedewszystkiem zaopatrzyć się w odpowiednią garderobę, która dla narodu jest nieco odmienna, niż dla dandysa, składa się bowiem z pancerników i torpedowców, armat i karabinów. Wysłani do starego świata na zwłady rzeczoznawcy wrócili z dokładnym sprawozdaniem: „Anglia posiada tyle a tyle okrętów, Francja tyle a tyle pułków, Niemcy zaś nigdy nie nasycone, uzupełniają wciąż swoją stalową garderobę“. „Dobrze — rzekła Japonia, — postaramy się im

dorównać“. Wyekwipowana niebawem, jak się należy, Japonia w r. 1894 po raz pierwszy wybrała się na światową zabawę. Włożyła rękawiczki i poprosiła Chiny do tańca. Lecz Chiny — również mało obeznane ze zwyczajami Zachodu — odmówiły. Wówczas Japonia, mszcząc się za zniewagę, chciała udusić Chiny, przeszukując równocześnie jej kieszenie. Europa i Ameryka pośpieszyły na pomoc i wyrwały jej z rąk ofiarę, nie omieszkawszy przytem zażądać od Japonii części zdobyczy.

„A więc to tak?“ — zawołała Japonia, — „widać, że nie jestem jeszcze dostatecznie wyekwipowana“. I nuż wykrawywać znów najnowsze fasony ze stali i żelaza. O dziesięć lat później zdarzyło się, że Rosya i Japonia zakochały się na zabój w kraju „Spokojnego Poranka“, inaczej Koreę zwanego. Konkurenci stanęli do pojedynku, z którego zwycięsko wyszła Japonia.

To ostatnie doświadczenie pouczyło Japonię, co jest tajemnicą sukcesu w świecie. Trzeba dążyć do zajęcia pierwszego miejsca i nie dać się zepchnąć na drugi plan. Jak pewne damy, patrzące zazdrośnie na klejnoty swych rywalek, Japonia rzekła sobie: „Ile-króć narody, kochane siostry moje, dołożą pancernik do swego naszyjnika, ja uczynię to samo!“ — że zaś duma jest często córką emulacji, dodała w duchu: „I jeszcze więcej!“

(C. d. n.)

REKLAMA
jest dźwiękiem handlu i przemysłu

skok w wyż z rozbiegu i rzut kulą, otwarte dla klubów i towarzystw okręgu lwowskiego, odbędzie się dnia 7. maja br., na boisku Pogoni. Początek zawodów o godz. 11 rano; rozgrywki przed matchem Pogoń—Cracovia o godz. 4.15 popoł. Zgłoszenia przyjmuje sekretaryat klubu do dnia 6. maja. Wpisowe od punktu i zgłoszenia 100 mk.

Kolegium sędziów L. Z. O. P. N. wyznaczyło do prowadzenia zawodów footballowych następujących sędziów: W dniu 6. maja 1922: Lechia I — Czarni I o mistrzostwo klasy A p. Schneider Aleksander. Lechia II — Czarni II o mistrzostwo klasy B p. kpt. Sterba. Pogoń II — Z. K. S. Hasmonea o mistrzostwo klasy B p. Inż. Duryk. —

W dniu 7. maja 1922: Pogoń — Cracovia p. kpt. Bidor. Jutrzenka — Z. K. S. Hasmonea III p. Fischer. Związek Strzelecki — Pogoń IV p. Kronik. Czarni IV — Dentystyczny Klub Sport. p. Deoowski, Orleta — Lechia III p. Schneider Alfred. Odwet — Z. K. S. Hasmonea III p. Jakubowski. Pogoń III — Unia p. Schweizer. — W Stanisławowie: Jordan — Rewera III p. Orwicz. — Przemół: Haszahar — Sparta p. Burnatowicz. Polonia III — Labor por. Karnecki. Polonia — Rewera o mistrzostwo klasy A p. Inż. Duryk. W Stryju: Pogoń II — Korona II p. Kubrycht. W Złoczowie: Złoczowia — Siemiawia p. por. Bidor Henryk. — W dniu 8. maja 1922: Lechia — Cracovia p. Schlessler.

Celem umożliwienia obsady zawodów prowincjonalnych, wzywa kolegium sędziów L. Z. O. P. N. kluby prowincjonalne do decydowania kandydatów na sędziów. Egzamina teoretyczne odbywają się każdej niedzieli od godz. 9 rano w Kawiarni Szkołkiej. Kandydaci zgłaszać się mają u p. kpt. Engla.

Walne Zebranie sekcji lekkoatletycznej A. Z. S. Lwów odbędzie się dnia 5 maja b. r. o godz. 17-tej w Czytelnicy Akademickiej (Łozińskiego 7).

WYJASNIENIA I PORADY
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

OGŁOSZENIA DLA OGRANICZONYCH
otwarte od godziny 7-maj wieczorem bez przerwy 1922

POSADY I PRACE

- Nauczycielka języka francuskiego, niemieckiego i gry na fortepianie, poszukuje posady. Adres do Administracji pod „Posada”. 3587
- Adwokat młody wstąpiłby do współpracy do prosperującej kancelarii. Warunki wedle umowy. Zgłoszenia do Administracji pod Adwokat 85. 5643
- Doktor praw z egzaminem adwokackim, absolwent wiedeńskiej Akademii handlowej, wstąpiłby do instytucji handlowej. Zgłoszenia do Administracji pod Doktor 85. 5649
- Handel delikatesów i pokój do śniadań poszukuje praktykanta i kasyarki. Katusz. Bulant. 3626
- Deklarant celny z wieloletnią praktyką, a także korespondent polski, niemiecki i rosyjski zajmie odpowiednią posadę na pograniczu, ew. we Lwowie. — Oferty pod H. K. do Administracji „Gazety Porannej”. 3690

DEUGOLETNI obeznany we wszystkich działach, obecnie na wyższym stanowisku **BANKOWIEC** zmieniłby posadę. Oferty pod „Tylko Lwów” do biura dziennik. Scherera, Pasaż Hansmana 9. 3694

KUPNO, SPRZEDAŻ, EMILIA

- M. Steinhaus Lwów, Krasickich 18 a, poleca kamienie młyńskie. 5225
- Tokarnie, strugarki, wiertarki, heblarki, piły taśmowe, cyrkularki, wielokręski, windy, transmisje, pały, poleca „Pilot” Lwów, Batorego 4. 3332
- Cegła szamotowa mało używana w ilości około 5 wagonów do sprzedania. Zgłoszenia nadsyłać Dyrekcya Cukrowni Chodorów. 5652
- Kaspry** oryginalne do młynów, pasy, wielkie do zboża nadeszły. ceny konkurencyjne. „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 5669
- Obrzy oryginalne Wojciecha Koszka, Kamockiego, Filipkiewicza, Axentowicza, Galka i inne sprzedam z powodu wyjazdu: ul. Supińskiego 25, I piętro, drzwi 9, godzina 2—4. 3631
- Fortepian krótki, z płytą metalową, sprzedam. Dołkowski, Zimorowicza 6. 3629
- Piekarnia podwójna do sprzedania, ul. Zródłana 41) Bomasz. 3627

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

- Do sprzedania salon wenecki, parlową masą i brązem wykładany, ewentualnie do odstąpienia 4 pokoje, kuchnia, przedpokój, łazienka, ogród i t. d., pięć minut od Rynku. Oferty pod „Salon wenecki” do Administracji. 5649
- Zamienię 3 pokoje komfort blisko Polit. na inne w śródmieściu. Zgłoszenia: Administracja pod „Zamiana”. 5637
- Zamienię zaraz 3 pokoje, komfort, we Lwowie na podpowisnie: Kraków lub Warszawa. Zgłoszenia: Administracja pod „Wyjazd”. 3638

Pokój z kuchnią i stajnią na wsi na 3 mies. do wynajęcia. Las świerkowy — woda zdrowa. Wiadomość w Administracji. 3525

Poszukuje się 4 pokoi z kuchnią z komfortem, okolic Akademijskiej-Kochanowskiego. Pośrednictwo wykluć czono. Zgłoszenia od 4—6 po poł. w Biurze Techn. handl. „EWOLUTA” Ossolińskich 11. 3628

MAŁŻEŃSTWA

Ożenię się z panną młodą, przystojną, mającą, dobrego charakteru. Jestem właścicielem dużego majątku urzędnikiem wyższej rangi ze studiami. Odpowiedź z podaniem nazwiska ze względu na pocztę. Romański, Adm. „Gazety Porannej”. 3567

ROZMOWA

- Zalobna welony i kapelusze poleca. Topolnicka. Kopernika 1. 3550
- Lwów - Wiedeń. Odsyłamy waz meblowy nadarza się sposobność do wysłania tanio mebli. Goldstaub i Lauf. Jag. eliońska 10. 3633

ELEKTRO-TERAPIA

ZYBLIKIEWICZA S.
Kąpiele świetlne — Diatermia — Lampy kwarcowe (sztuczne słońce) — arsonoalizer — farydazycja wskazane w chorobach: płuc, kołkiszki, reumatyzmu i gałeczka, nerwobólów (Ischias) rachitis, gruźle, anemii.
3558 Dr. Henryk Berger.

5. maja

Będziemy zmuszeni wstrzymać dalszą dostawę, względnie wysyłkę gazet tym

P. P. Prenumeratorom

którzy do tego dnia nie wpłacili prenumeraty za maj wraz z ewentualną zaległością.

Ceny prenumeraty podane są w nagłówku.

Zwracamy uwagę na to, że wypłata kwot wpłaconych na czeki P. K. O. i przekazy następuje zazwyczaj dopiero po upływie całego tygodnia, wobec czego wskazane jest — dla uniknięcia przerwy w dostawie gazety — jak najrychlejsze wpłacenie prenumeraty.

Wydawnictwo „Gazety Porannej”

UWAGZE PANÓW I PAŃ!

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić naszych klientów i osób, życzących nabyć tanio i elegancką bieliznę męską i damską, że przy naszym składzie otworzyliśmy specjalną pracownię bielizny.

Na prowincję wysyłamy pocztą za załączeniem (płaci się przy odbiorze) co następuje:

- 1) Koszula męska letnia dzienne z podwójnymi mankietami z dobrego zefiru kolorowego najmłodniejszych rozmiarów w paszeczki po 1.950 Mk. za sztukę, za pół tuzina 11.400 Mk., tuzin 22.800 Mk.
- 2) Takież koszule z francuskiego zefiru po 2.500 Mk. za sztukę, z kołnierzykiem z tegoż materiału 2.750 Mk., pół tuzina 16.500 Mk.
- 3) Koszula męska nocna biała z dobrego gatunku materiału „Silezia” po 2.250 Mk. za sztukę, wyższego gatunku 2.600 Mk. za sztukę.
- 4) Kalesony męskie nocne białe z dobrego gatunku 2.650 Mk. za parę.
- 5) Koszula damskie białe z zagranicznego batystu z koronkami i wstawkami po 1.600 Mk. za sztukę.
- 6) Spodnie (halki) białe batystowe z koronkami po 2.800 Mk. za sztukę.
- 7) Chusteczki batystowe do nosa damskie za tuzin 3.000 Mk. i 4.000 Mk.
- 8) Chustki męskie do nosa za tuzin 3.300 Mk. i 4.500 Mk.
- 9) Preściorekta rozmiaru 2x2 mtr. dobrego gatunku ze specjalnego płótna, nadającego się na preścierała po 2.900 Mk. i wyższego gatunku po 3.500 Mk. za sztukę.
- 10) Szarpełki męskie letnie czarne i kolorowe za pół tuzina 2.000 Mk., 3.000 Mk. i 3.500 Mk. (zależnie od gatunku).

11) Pończochy damskie cienkie czarne i kolorowe cena 3 par 2.000 Mk., 3.000 Mk. i 3.000 Mk. (zależnie od gatunku).

12) Również posiadamy na składzie trykotinę jedwabną najwyższego gatunku, szerokości 189 cm., specjalnie na suknie damskie we wszystkich najmłodniejszych kolorach, jak te czarne, granat, złoty, fiolet, elektryk, piaskowy, różowy, niebieski, stalowy, brązowy, pawi i amarantowy i wysyłamy kupon na całą suknię (1 m. 40 cm) za 15.500 Mk. Kupon na bluzkę z tej trykotiny 7.800 Mk.

Satyna francuska w różnych rozmiarach fantazyjnych, również gładka kolorowa 85 cm. szeroka po 1.900 Mk. za metr.

Markizeta francuska gładka i w deseniach w kolorach oznaczonych wyżej po 2.300 Mk. za metr gatunku najwyższego.

Za przesyłkę i opakowanie dolicza się 600 Mk. Zamówienia wysyłamy natychmiast (można nawet bez zadatku). Przy zamówieniu na koszule prosimy podać numer kołnierzyka.

UWAGA! Za nieodpowiedni towar zwracamy pieniądze w przeciągu 14 dni.

Zamówienia prosimy adresować:

Do składu fabrycznego

Warszawskiej Spółki Manufakturowej
Warszawa, Złota 21. j.

P. S. Przyjeżdżających do Warszawy upraszamy o odwiedzenie naszego składu i osobista przekonanie się, co do gatunku towarów i cen. 5341

Kooperatywom, Kółkom Rolniczym i Stowarzyszeniom dogodnie warunki.

Opony i dętki dla samochodów

stale na składzie firmy Herman MEYER, oddział lwowski ul. Pańska 1. 11.
Telefon 465, 5635

KONKURS

na szycie bielizny (koszule i kalessony) z materiałów dostarczonych przez Intendanturę Okr. Korp. Nr. VI, wedle norm zużycia materiałów i wzorów zatwierdzonych przez M. S. Wojsk., które oglądać można w Okręgowym Zakładzie Mundurowym Nr. VI, Lwów, ul. św. Marcina 30.

Reflektanci przesyłają oferty do Szefostwa Intendantury Okr. Korp. Nr. VI, Lwów, Ochronek 4, (Kancelarya) w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na szycie bielizny”, do dnia 15. maja br. do godz. 15-tej. — Do oferty dołączyć kwit Kom. Gosp. Okr. Zakładu Gosp. Nr. VI, Lwów, Janowska 5, na złożonych tytułem wadium 200.000 mkp. — W ofercie ma być ściśle określona cena (osobno na koszule, osobno na kalessony), produkcja tygodniowa i termin dostawy pierwszej partii.

Otwarcie ofert 16. maja o godz. 10-tej. Termin powiadomienia o wyniku i ew. zwrot wadium 23. maja br. 5667

Lwów, dnia 28. kwietnia 1922.

Szefostwo Intendantury Okr. Korp. Nr. VI, Lwów.
L. 21088/22/M.

P. T. MAJSTROWIE SZEWSZY

Najtańszy lakier

poleca

Spółdzielnia dla przemysłu i handlu skórno-go we Lwowie, ulica Ormiańska 1. 8, (boczna Krakowskiej). 3483

Egzemę, liszaje, swędzenie skóry
usuwa radykalnie maść

„Lain Age”

wyrobów laboratoryum chemiczno-farmaceutycznego A. GASECKIEGO w Warszawie, Preta 16. — Sprzedają apteki i sklepy apteczne. 3637

CZAS

odnowić przedpłatę

TRUSKAWIEC

Pensjonat „WILLA JAWORSKIEGO”

położona w centrum, poleca

POKOJE SŁONECZNE. KOMFORT.

Utrzymanie wykwintne. — Zgłoszenia przyjmuje się od 3-5 ul. Leona Sapiehy 37. I. p. na lewo. 3571

„VOLTA” Wanny lano-żelazne i cynkowe.
sprzedaż artykułów wodociągowych hurtownie i częściowo posiada na składzie
Klozety fajansowe i ze żelaza. Umywalnie, muszle, zlewy, zbiorniki, kurki i wentyle różnych typów.
Siedzenia klozetowe. Piece lazienkowe na węgiel i na gaz.
Krajowych i zagranicznych
Kraaków
ul. Gertrudy 21

WPISY

na nowe kursy handlowe dla dorosłych, ranne i wieczorne (księgowość pojed. i podwójna i t. d.), przyjmuje się codziennie od 10-12 i 4-6 wiecz. od 1-10 maja b. r. — Ilość miejsc ściśle ograniczona. — Osobne kursy dla abiturjentów. — Dla zamiejscowych system korespondencyjny. 5593

KONC. PRAK. KURSY KSIĘGOWOŚCI
Z. OLSZEWSKIEGO, LWÓW, KURKOWA 38.

LOKOMOBILA

6 Hp. z pasami, ewent. i monterem do popędu cyrkularki, młyna lub innego przedsięwzięcia do wypożyczenia. — Zgłoszenia tylko pisemne we firmie „Melma”. Spółka handl. Lwów, Zybkowicza 24/II.

Dr. Aleksander LUFTMAN okulista
ord. od 4 — 5
Lwów, Mikołaja 15. 3577

PLASZCZE i węże górskie do rowerów prawdziwe Reithofera, sprzedaje jak długo zapas starczy, najtaniej Fassler, Lwów, Sykstuska 29. 3541

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych Dr. A. NADŁ
ordynuje od 12-1 i od 3-5 po połud.
pl. Halicki 7 (nad kawiarnią Centralną). 3602

GORZELNIE

kompletne, aparaty, kotły, maszyny parowe, montaż
poleca 5483

DOM HANDLOWY I TECHNICZNY

„PILOT” S-ka z ogr. por
Lwów, ul. Batorego 4.

Dom Handlowo-Komisowy

W. THIEBA i Ska w Zaleszczykach

ma do natychmiastowej dostawy:

Drzewo kantowe jodłowe w wymiarach 4-8 m. długości 4/4 do 12/12 cali w ilości 120 m³.

Około 800 m³ kłoców jodłowych o długości 4-15 m. średnicy 13-50 cm.

Drzewostan mieszany (jodla i buk) obszaru 111 morg. wieku do 60 lat.

Domy, wille, pensjonaty i parcele w Zakopanem.

Większą posiadłość składającą się z trzech realności i budynków gospodarskich, parcelami budowlanymi oraz prawem lasowym w Kaczyca na Bukowinie (Rumunia) do zamiany na folwark lub młyn wodny z gospodarstwem w Małopolsce ewent. za gotówkę.

Motor ropny Diesela o sile 45/50 K. M. budowany w roku 1914 zupełnie nowy.

Szereg maszyn do obróbki drzewa: cyrkularki, strugarki, maszyna kołodziejaska i t. d.

Poszukują do natychmiastowej dostawy f. Około 30 wagów nów drzewa opałowego jodłowego lub s. snowego suchego w szczepach. 5543

DO EGZAMINU W AKADEMII HANDLOWEJ

NOWE KURSA BUCHALTERYI

1. kupieckiej

2. bankowej

3561

ranne i wieczorne

W ECOLE REFORME

ul. Pańska 14.

Wpisy codziennie do 15 maja.

Nadzwyczajna okazja **Na lato!**

PLASZCZ NIEPRZEMAKALNY

Aby dać możliwość każdemu, życzącemu s. bię mieć elegancki letni nieprzemakalny płaszcz (palto) po niedrożej, dostępnej dla wszystkich cenie, postaraliśmy się zakontraktować pewną ilość tych płaszczów z firmą J. Destriez Pere Fils & C. in Paris.

Na prowincję wysyłamy każdemu natychmiast po otrzymaniu zamówienia taki oryginalny francuski nieprzemakalny płaszcz dla Panów i Pań z materiału nadzwyczaj trwałego, uszyty według najnowszych modeli. Robota, wykonanie i dodatki wykwintne. Cena za sztukę 19.500 mk. (daleko gorsze nie oryginalne, krajowe sprzedają po 25.000 mk.). Za przesyłkę i opakowanie dolicza się 600 mk. niezależnie od ilości sztuk. Zamówienia prosimy adresować do firmy

Warszawska Spółka Manufakturowa
Warszawa, Złota 21 j (Tel. 171-28).

Za wysłane płaszcze otrzymujemy codziennie podziękowania i powtórne zamówienia.
Hurtownikom odpowiedni rabat. 5642

BANK POMORSKI

TOW. AKC.

ODDZIAŁY:

TOW. AKC.

GDYŃSK

WARSZAWA

BYDGOSZCZ

TORUŃ

Langermarkt 14,2
Tel. 1592

pl. Napoleona 6
Tel. 8032

Dworcowa 2
Tel. 1299 i 599

Szeroka 25
Tel. 651 i 652

Otwiera rachunki bieżące i przekazowe, załatwia wszelkie transakcje bankowe. — Kupno i sprzedaż papierów wartościowych i dawiz wszelkiego rodzaju. — Przyjmuje przekazy na Polskę i zagranicę oraz zlecenia giełdowe. — Zakup złota i srebra. — Finansuje przedsiębiorstwa przemysłowe. Przyjmuje depozyty (wkłady) i płaci najwyższe odsetki stosownie do umowy i terminu wypowiedzenia. 3606

BANK DEWIZOWY

UWAGA. Bank przyjmuje jeszcze zapisy na niewielką ilość akcji — ostatniej emisji — po kursie emisyjnym z prawem repartycji.

Czas odnowić prenumeratę!

Nakładem „Spółki akcyjnej wydawczej”.

Drukiem Spółki druk. „Prasa” ul. Sokola 4

Odp. w. redaktor: MARYAN MACHALSKI